

Hrvatski
zavod za
zdravstveno
osiguranje

Croatian
Health
Insurance
Fund

**IZVJEŠĆE O POSLOVANJU
HRVATSKOG ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE
ZA 2022. GODINU**

ZAGREB, VELJAČA 2023.

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. OSIGURANE OSOBE	4
3. PRIHODI – PRIMICI	7
4. RASHODI – IZDACI.....	12
5. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA	16
6. NAKNADE	26
7. OBVEZE	35
8. POTRAŽIVANJA.....	36
9. FINANCIJSKI REZULTAT	37
10. ZAKLJUČAK.....	38

1. UVOD

Smirivanje pandemije bolesti COVID-19 do kraja 2022. godine i dobra turistička sezona, rezultiralo je snažnim gospodarskim rastom kroz povećanje broja zaposlenih i povećanjem bruto plaća. Prihodi od doprinosa (koji čine 77,86 % ukupnih prihoda HZZO-a) ostvarivali su se bolje od očekivanog kroz cijelo razdoblje. Međutim, potrebno je podsjetiti da su, početkom kalendarske godine (siječanj, veljača i dio ožujka) zbog višestrukog povećanja broja oboljelih od bolesti COVID-19 evidentirani veći troškovi zdravstvene zaštite od planiranih. Naime, povećanje troškova zbog iznimno velikog broja testiranja, ostalih zdravstvenih usluga vezanih uz bolest COVID-19, a posebice troškovi za cjepivo, doveli su do zaostajanja u plaćanju dospjelih obveza HZZO-a za lijekove na recepte, dok su se ostale obveze prema ugovornim subjektima redovito izvršavale. Isto tako, rat u Ukrajini prouzročio je probleme na tržištu energenata te je jednim dijelom potaklo inflatorna kretanja što je također utjecalo na porast troškova. Prvom Izmjenom i dopunom financijskog plana HZZO-a za 2022. godinu osigurana su dodatna sredstva iz proračuna u iznosu 1,5 mlrd. kuna, od čega je u lipnju mjesecu ubrzanim povlačenjem sredstava doznačeno 927 mil. kuna temeljem odluke Ministarstva zdravstva o utvrđivanju i raspodjeli izvanrednih sredstava HZZO-u za podmirenje obveza prema ljekarničkim ustanovama za lijekove na recepte. Na taj način, dospjele obveze HZZO-a za lijekove na recepte svedene su u dogovorene okvire što je održano do kraja godine. Uspješnim početkom turističke sezone i popuštanjem epidemioloških mjera, od lipnja mjeseca ostvaruju se sve bolji prihodi od doprinosa koji se ostvaruju iznad planom predviđenih zbog nastavljenog rasta broja zaposlenih i povećanja bruto plaća. Tijekom godine, sukladno potpisanom Temeljnem kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama, vrijednost osnovice bruto plaće povećala se od 1. svibnja (isplata u lipnju) 4 % i od 1. listopada (isplata u studenom) 6 %. Zbog toga su u zdravstvenom sustavu korigirani bolnički limiti, odnosno cijene zdravstvenih usluga na svim nivoima zdravstvene zaštite što je pokriveno jednim dijelom kroz drugu Izmjenu i dopunu financijskog plana HZZO-a u mjesecu studenom, (povećanjem sredstava iz Državnog proračuna za 300 mil. kuna) i povećanim prihodima od doprinosa. Ostvarenjem većih prihoda od doprinosa, vraćen je i veći dio planiranog iznosa anuiteta beskamatnog zajma predviđenog u 2022. godini (vraćeno 254,6 od planiranih 350 mil. kuna) dobivenog 2020. godine od Ministarstva financija kao kompenzacijska mjera zbog mjera pomoći gospodarstvenicima u dijelu oslobođenja ili odgode plaćanja doprinosa za zdravstveno osiguranje.

U ovom Izvešću prikazani su značajniji pokazatelji financijskog poslovanja HZZO-a u 2022. godini potkrijepljeni naturalnim pokazateljima za zdravstvenu zaštitu i podacima vezanim uz stopu privremene nesposobnosti za rad.

2. OSIGURANE OSOBE

Tijekom 2022. godine u sustavu obveznog zdravstvenog osiguranja evidentirano je prosječno 4.148.849 osiguranih osoba, što je 0,02 % ili 758 osoba više nego u istom razdoblju prethodne godine. U strukturi ukupno osiguranih osoba HZZO-a najviše raste broj aktivnih osiguranika, dok ostale kategorije imaju trend smanjenja.

Nakon kratkotrajnog pada broja aktivnih osiguranika u 2020. godini zbog smanjenja gospodarskih aktivnosti uzrokovanih pandemijom bolesti COVID-19, zadnje dvije godine, trend rasta ponovno se nastavlja proporcionalno povećanju gospodarskih aktivnosti. Tako je u 2022. godini evidentirano 1.676.302 aktivnih osiguranika, što je u odnosu na 2021. godinu 3,92 % više, odnosno evidentirano je 63.212 više zaposlenih. Potrebno je napomenuti da nakon zakonske regulative rada umirovljenika, na tržište rada sve se više uključuju umirovljenici (uglavnom na 4 sata), a da time ne gube pravo na mirovinu (u 2022. evidentirano 21.739 umirovljenika/radnika). Isto tako, za određene poslove (kao što su sezonski poslovi u turizmu i poljoprivredi, poslovi u građevini i trgovini) za koje nema dovoljno prijavljenih domaćih radnika, zapošljavaju se državljani zemalja izvan Europske unije. Naime, širenjem europskog tržišta rada za hrvatske državljane, na hrvatsko tržište rada, za prethodno spomenute poslove, poslodavci zapošljavaju državljane drugih zemalja kojima je ponuđena cijena rada prihvatljiva. Isto tako, tijekom godine osiguranici prelaze iz jedne kategorije u drugu (zaposleni u nezaposlene i obrnuto te zaposleni u umirovljenike) tako da za svaku kategoriju oni ulaze u godišnji prosjek. Zbog prethodno navedenog, prosječan broj osiguranih osoba na godišnjoj razini ne odgovara nužno broju stanovnika.

U strukturi broja aktivnih osiguranika po spolu, 784.961 ili 46,83 % čine žene, a 891.341 ili 53,17 % čine muškarci. U odnosu na prethodnu godinu, broj zaposlenih žena povećan za 27.244, a muškaraca za 35.969.

Broj poljoprivrednika, odnosno osoba starijih od 65 godina koji se poljoprivredom bave za vlastite potrebe i ne ostvaruju prihode po toj osnovi, očekivano su u konstantnom padu, tako da ih je u promatranom razdoblju evidentirano prosječno 7.510 ili 17,37 % manje nego u istom razdoblju prethodne godine.

Trend smanjenja broja umirovljenika nastavlja se i u 2022. godini u kojoj je evidentirano 1.039.554 ili 1,12 %, odnosno čak 11.804 umirovljenih osoba manje u odnosu na prethodnu godinu. Nažalost, na smanjenje broja umirovljenika jednim dijelom utjecala je i bolest COVID-19 koja je posebno pogodila stariju populaciju.

U skupini „ostalih“ iskazano je 1.104.967 osoba ili 0,79 % manje, a čine ih osigurane osobe koje pravo na zdravstvenu zaštitu ostvaruju po različitim osnovama osiguranja (nezaposleni, djeca do navršene 18. godine, učenici srednjih škola i studenti na redovnom školovanju, INO osiguranici-umirovljenici, osobe nesposobne za samostalan život i rad i drugi), što je vidljivo u sljedećem pregledu.

Kategorija osiguranja	Prosječan broj				Učešće %	
	2020.	2021.	2022.	Indeks '22/'21	2021.	2022.
- aktivni osiguranici	1.575.192	1.613.090	1.676.302	103,92	38,89	40,40
- poljoprivrednici	10.746	9.089	7.510	82,63	0,22	0,18
- umirovljenici	1.058.945	1.051.358	1.039.554	98,88	25,34	25,06
- članovi obitelji	403.423	360.761	320.516	88,84	8,70	7,73
- ostali	1.113.322	1.113.793	1.104.967	99,21	26,85	26,63
Ukupno Republika Hrvatska	4.161.628	4.148.091	4.148.849	100,02	100,00	100,00

U strukturi po kategorijama osiguranja, jedino je povećan udio aktivnih osiguranika s 38,89 % na 40,40 %, a ostale kategorije su smanjile svoj udio što je dobar trend, budući da time HZZO ostvaruje veće prihode od doprinosa i financira zdravstvenu zaštitu svih kategorija osiguranih osoba. Kao što je iz prethodne tablice vidljivo, umirovljenici čine 25,06 %, poljoprivrednici 0,18 %, članovi obitelji 7,73 % te ostali osiguranici 26,63 % od ukupnog broja osiguranih osoba.

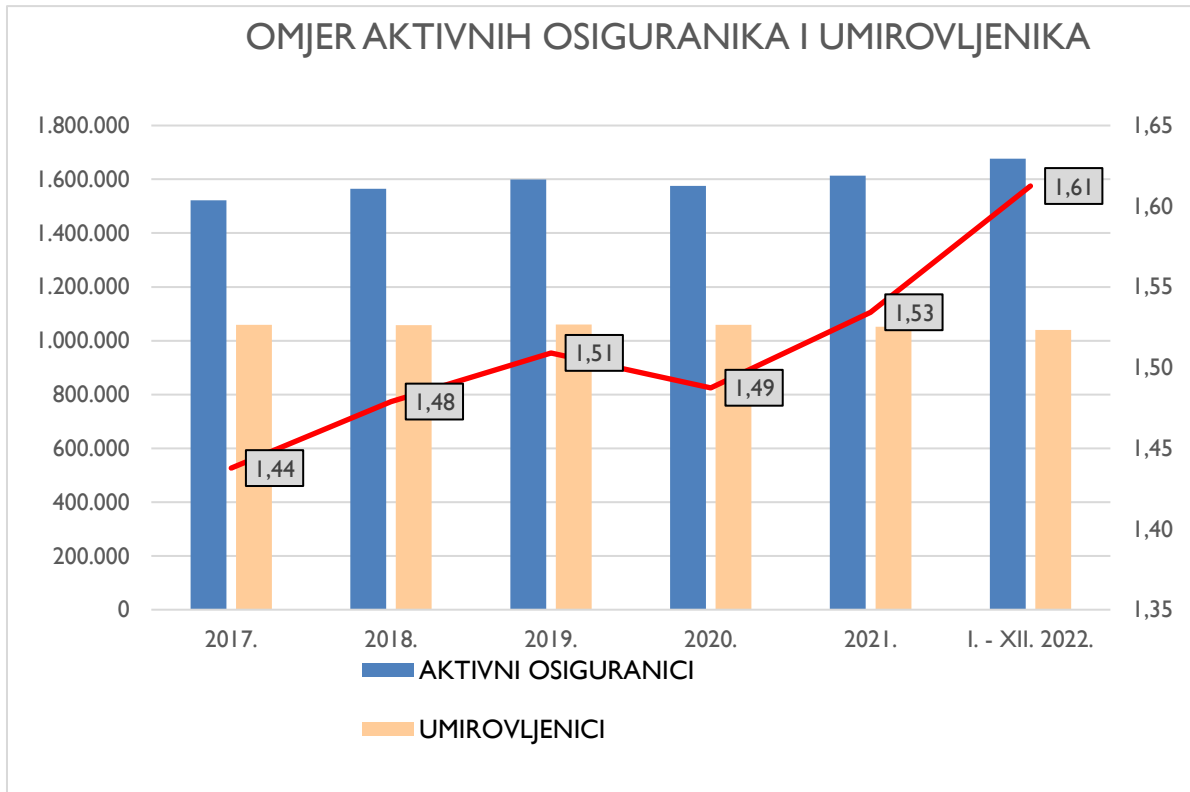
Od ukupnog broja osiguranih osoba (4.148.849), nositelji osiguranja čine 92,27 % ili 3.828.333 osoba, od kojih članovi obitelji čine 8,37 % ili 320.516 osoba. Tako je uz 1.676.302 aktivnih radnika pravo na zdravstvenu zaštitu ostvarilo i 212.987 članova njihovih obitelji ili 12,71 %. Uz 1.039.554 umirovljenika, evidentirano je 62.973 člana obitelji ili 6,06%.

Odnos nositelja osiguranja i pripadajućih članova obitelji vidljiv je u sljedećem pregledu:

Kategorije osiguranja	Prosječan broj u 2022.		
	Nositelji osiguranja	Članovi obitelji nositelja osiguranja	% članova obitelji u odnosu na nositelje
- aktivni osiguranici	1.676.302	212.987	12,71
- poljoprivrednici	7.510	1.280	17,04
- umirovljenici	1.039.554	62.973	6,06
- ostali	1.104.967	43.276	3,92
Ukupno Republika Hrvatska	3.828.333	320.516	8,37

Već spomenutim povećanjem broja aktivnih osiguranika i smanjenjem broja umirovljenika nešto je povoljniji omjer broja zaposlenih po umirovljeniku. Tako na jednog umirovljenika dolazi 1,61 aktivni radnik (u istom razdoblju prethodne godine omjer je bio 1:1,53). Omjer aktivnih radnika i umirovljenika po godinama, vidljiv je na sljedećem grafikonu.

Grafikon 1

U sljedećoj tablici prikazan je usporedni pregled broja aktivnih i ukupno osiguranih osoba po područnim službama. Vidljivo je povećanje broja zaposlenih u svim područnim službama. Najveći broj aktivnih osiguranika povećao se u područnim službama Pazin (6,82 %), Zadar (5,88 %), Gospić (5,63 %), Dubrovnik (5,48 %), Split (5,23 %), Šibenik (4,72 %) i Rijeka (4,44 %) što je daleko iznad prosječnog povećanja broja aktivnih osiguranika na razini Republike Hrvatske koje je iznosilo 3,92 %.

Ukupan broj osiguranih osoba u većini područnih službi je neznatno smanjen, osim kod onih kod kojih je znatnije povećan broj aktivnih osiguranika što se reflektiralo i na povećanje ukupnog broja.

REGIONALNI URED/ PODRUČNA SLUŽBA	AKTIVNI OSIGURANICI			U K U P N O OSIGURANE OSOBE		
	2021.	2022.	INDEKS 2022/21	2021.	2022.	INDEKS 2022/21
	1	2	3	4	5	6
BJELOVAR	39.562	40.452	102,25	108.105	107.062	99,04
ČAKOVEC	43.300	45.032	104,00	107.690	108.239	100,51
DUBROVNIK	48.577	51.238	105,48	127.193	127.607	100,33
GOSPIĆ	16.715	17.656	105,63	45.573	45.526	99,90
KARLOVAC	44.644	45.844	102,69	117.257	116.406	99,27
KOPRIVNICA	40.506	42.063	103,84	107.233	106.357	99,18
KRAPINA	53.195	54.305	102,09	123.862	123.692	99,86
OSIJEK	101.345	103.691	102,31	279.071	275.620	98,76
PAZIN	90.598	96.776	106,82	215.191	217.221	100,94
POŽEGA	24.276	24.836	102,31	69.733	68.821	98,69
RIJEKA	114.834	119.933	104,44	288.941	289.671	100,25
SISAK	55.043	56.281	102,25	153.098	151.452	98,92
SLAVONSKI BROD	47.918	49.414	103,12	142.657	141.212	98,99
SPLIT	168.354	177.159	105,23	461.686	463.074	100,30
ŠIBENIK	36.500	38.223	104,72	103.566	103.626	100,06
VARAŽDIN	70.826	72.964	103,02	164.154	164.125	99,98
VINKOVCI	52.559	53.483	101,76	160.027	158.024	98,75
VIROVITICA	26.290	26.989	102,66	77.033	75.958	98,60
ZADAR	62.747	66.437	105,88	173.019	174.754	101,00
ZAGREB	475.300	493.527	103,83	1.123.001	1.130.403	100,66
U K U P N O:	1.613.090	1.676.302	103,92	4.148.091	4.148.849	100,02

3. PRIHODI – PRIMICI

Ukupni prihodi HZZO-a u 2022. godini ostvareni su u iznosu od 33.877.681.662 kn ili 3,33 % više nego u prethodnoj kada su iznosili 32.786.242.111 kn. U strukturi ukupnih prihoda, glavninu prihoda čine prihodi od doprinosa koji su povećani 12,91 % i iznose 26.377.851.445 kn što čini 77,86 % ukupnih prihoda. Nakon značajnog ostvarenja prihoda od proračuna u 2021. godini, zbog doznačenih sredstava preko HZZO-a za podmirenje dospjelih obveza bolnica za lijekove i potrošni medicinski materijal (2,1 mlrd. kn), u 2022. godini prihodi od proračuna bilježe smanjenje. Od inicijalno određenog iznosa u visini od 2.990.000.000 kn, tijekom godine, kroz dvije izmjene i dopune financijskog plana u konačnici iznose 4.790.000.000 kn ili 29,74 % manje u odnosu na prethodnu godinu, što je 14,14 % ukupnih prihoda (20,80 % u 2021.). Prihodi po posebnim propisima ostvareni su u iznosu od 2.691.547.600 kn i veći su 4,03 % s udjelom u ukupnim prihodima od 7,94 %.

Pregled ostvarenih prihoda u 2022. u odnosu na 2021. godinu u kn

Prihodi-primici	2021.	2022.	Indeks	Struktura	
				2021.	2022.
Prihodi od doprinosa	23.362.833.003	26.377.851.445	112,91	71,26	77,86
Prihodi od proračuna	6.818.005.710	4.790.000.000	70,26	20,80	14,14
Prihodi po posebnim propisima	2.587.182.144	2.691.547.600	104,03	7,89	7,95
Prihodi od imovine	9.314.401	8.223.591	88,29	0,03	0,02
Pomoći iz inozemstva-projekti EU	4.348.502	3.875.535	89,12	0,01	0,01
Prihodi od pruženih usluga	1.860.355	2.195.421	118,01	0,01	0,01
Ostali prihodi	1.212.293	323.645	26,70	0,00	0,00
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.485.703	3.664.425	246,65	0,00	0,01
Ukupni prihodi	32.786.242.111	33.877.681.662	103,33	100,00	100,00

Prihodi od doprinosa predstavljaju glavni oblik financiranja obveznog zdravstvenog osiguranja, a nastavak rasta gospodarskih aktivnosti značajno je utjecao na rast ovih prihoda koji su ostvareni u iznosu od 26.377.851.445 kn, odnosno 12,91 % više (u nominalnom iznosu 3,015 mlrd. kn) u odnosu na prethodnu godinu. Takvo ostvarenje prihoda od doprinosa odraz je već spomenute izuzetno dobre turističke sezone, a time i povećanja broja zaposlenih, tako da pogoršanje epidemiološke situacije početkom godine (bez uvođenja strožih epidemioloških mjera) ipak nije dovelo do smanjenja ovih prihoda (Grafikon 2). Potrebno je naglasiti činjenicu da prosječna mjesečna bruto plaća po zaposlenom ima i dalje trend rasta te u odnosu na isto razdoblje prethodne godine bilježi prosječan rast od 8,3 % (prema podacima Državnog zavoda za statistiku za razdoblje siječanj-prosinac 2022.). To je rezultat povećanja gospodarskih aktivnosti, a dijelom i rezultat pomoći države gospodarstvenicima u očuvanju radnih mjesta ciljanim mjerama koje se provode od samog početka pandemije bolesti COVID-19 te pomoći zbog novonastalih kriznih situacija i potencijalnih poremećaja u gospodarstvu zbog energetske krize.

Iako je došlo do znatnog povećanja prihoda od doprinosa, zbog inflatornih kretanja dodatno potaknutih energetskom krizom, stopa inflacije iznosi 10,8 % (prema podacima Državnog zavoda za statistiku o indeksu potrošačkih cijena u 2022. godini u odnosu na isto razdoblje 2021.), što treba uzeti u obzir pri interpretaciji rasta ove vrste prihoda.

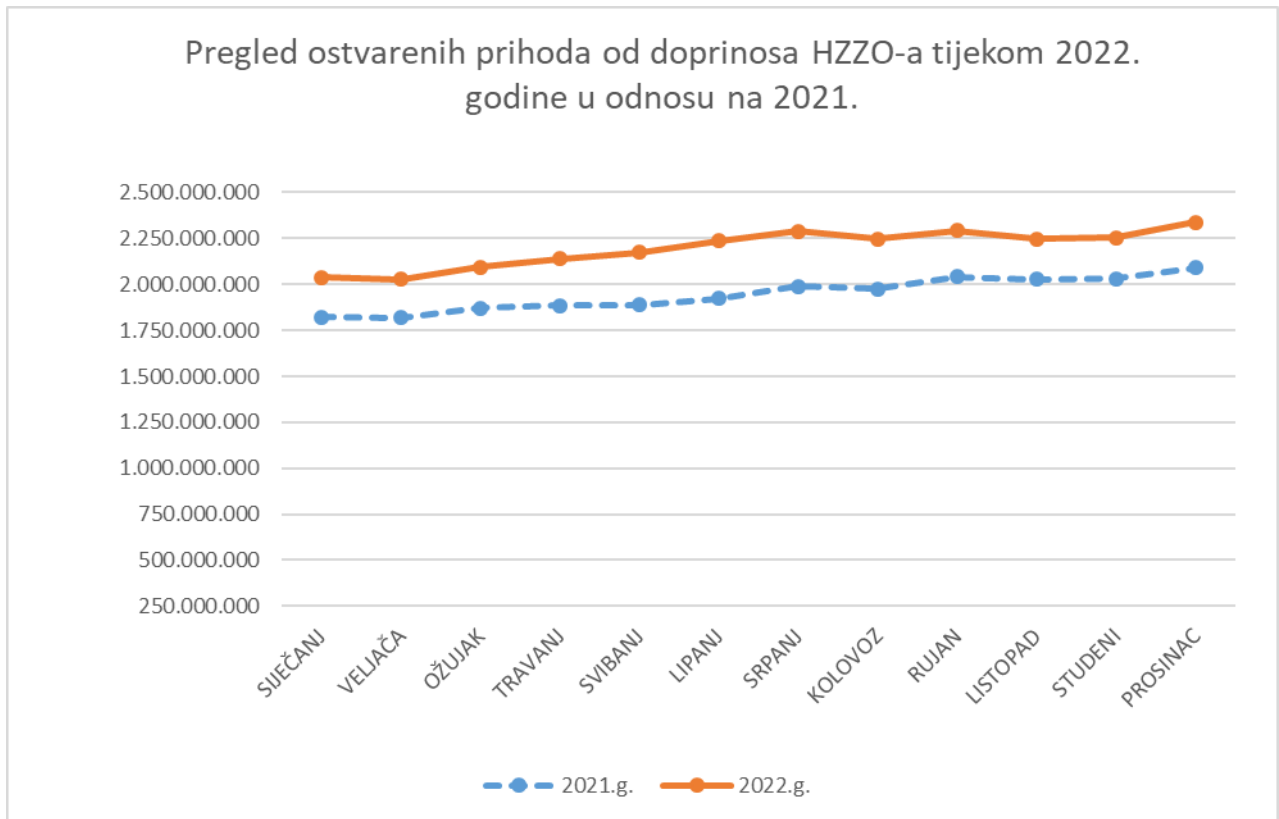
U okviru prihoda od doprinosa ostvaruju se i prihodi od doprinosa iz mirovina u visini od 3% koji plaćaju umirovljenici čije su mirovine veće od prosječne mjesečne neto plaće u Hrvatskoj (za 2022. godinu to se odnosi na mirovine veće od 7.086 kn).

Prema evidenciji Porezne uprave za naplatu prihoda, u razdoblju siječanj-prosinac 2022., prosječni mjesečni uplaćeni prihodi od doprinosa iznosili su 2.198.154.287 kn, što je 12,91 % više nego u istom razdoblju prethodne godine kada je prosječna mjesečna uplata bila 1.946.902.750 kn.

Financijskim planom HZZO-a za 2022. godinu, prihodi od doprinosa planirani su u godišnjem iznosu od 25.911.400.000 kn, a ostvarenje je 1,80 % ili 466.451.445 kn više od planom predviđenog.

Grafikon 2

Prihodi od proračuna ostvaruju se sukladno članku 72. i 82. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i čl.14.a Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju. Čine ih prihodi od proračunskih korisnika koji plaćaju doprinose za nezaposlene osobe, za osobe kojima je odlukom nadležnog suda oduzeta sloboda, dodatni doprinos za osiguranike korisnike mirovina po propisima o mirovinskom osiguranju i prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja, prihodi od posebnog poreza na duhanske prerađevine, prihodi na ime premija za police dopunskog zdravstvenog osiguranja za osiguranike kojima se polica pokriva na teret Državnog proračuna (čl. 72. Zakona) te za pokriće troškova zdravstvene zaštite osiguranih osoba koji su to pravo ostvarili na teret državnog proračuna (čl. 82. Zakona).

Kao što je već spomenuto za ovu vrstu prihoda, u izvornom planu (temeljem Smjernica Vlade Republike Hrvatske i Uputa Ministarstva financija), utvrđen je limit od 2.990.000.000 kn te je tijekom godine kroz dvije izmjene i dopune financijskog plana HZZO-a povećan ukupno za 1,8 mlrd. kn. Naime, iako su se prihodi od doprinosa ostvarivali iznad planiranih očekivanja, zbog višestruko većeg broja oboljelih od bolesti COVID-19 početkom godine (posebice u siječnju i veljači), znatno su porasli troškovi zdravstvene zaštite i naknada, a posebice troškovi cjepiva te se kasnilo s podmirivanjem obveza prema ljekarnama za lijekove na recepte. Zbog toga je u mjesecu lipnju usvojena prva Izmjena i dopuna plana HZZO-a kojom su prihodi od proračuna povećani za 1,5 mlrd. kn od čega je temeljem Odluke Ministarstva zdravstva 927 mil. kn namijenjeno za podmirenje dospjelih obveza HZZO-a prema ljekarničkim ustanovama zbog čega je plaćanje svedeno u prihvatljive okvire. Drugom Izmjenom i dopunom financijskog plana HZZO-a u mjesecu studenom, prihodi od proračuna povećani su za dodatnih 300 mil. kn. Naime, sukladno potpisanom Temeljnem kolektivnom ugovoru, nakon što je od 1. svibnja

povećana vrijednost osnovice bruto plaće, potpisanim Dodatkom I. Temelnog kolektivnog ugovora bruto osnovica povećala se od 1.listopada 6 %, zbog čega su još jednom u zdravstvenom sustavu korigirani bolnički limiti, odnosno cijene zdravstvenih usluga na svim nivoima zdravstvene zaštite što je pokriveno kroz drugu Izmjenu i dopunu financijskog plana HZZO-a dodatnim povećanjem sredstava iz Državnog proračuna, a dijelom boljim ostvarenjem prihoda od doprinosa.

Temeljem prethodno iznesenog, prihodi od proračuna u konačnici su ostvareni u iznosu od 4.790.000.000 kn, što čini 14,14 % ukupnih prihoda, a u odnosu na isto razdoblje 2021. godine ostvareno je 29,74 % ili 2,028 mlrd. kuna manje sredstava.

Prihodi po posebnim propisima ostvareni su u ukupnom iznosu od 2.691.547.600 kn i veći su od istih prihoda u prethodnoj godini 4,03 % ili 104.365.456 kn više, a čine ih:

- prihodi od sufinanciranja cijene usluge, odnosno participacije u iznosu od 635.860.029 kn (610.750.197 kn u 2021.) koji su povećani 4,11 %. Najveći dio u iznosu od 562.966.190 kn odnosi na prihode od dopunskog zdravstvenog osiguranja, 20.670.469 kn na prihode od naplaćene gotovine u primarnoj zdravstvenoj zaštiti od osiguranih osoba bez police dopunskog osiguranja te prihoda naplaćenih od privatnih osiguravatelja dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 52.223.370 kn

- prihodi od premije dopunskog osiguranja, u odnosu na ostvarenje u prethodnoj godini smanjeni su 7,27 % i iznose 823.585.286 kn (888.124.754 kn u 2021.) kao rezultat smanjenja broja osiguranika koji sami plaćaju policu dopunskog osiguranja.

- prihodi od premije obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti, kojeg izdvajaju društva za osiguranje po stopi od 4% na ime naplaćene funkcionalne premije obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti, ostvarene su većem iznosu u odnosu na ostvarenje u prethodnoj godini (19,04 %) i iznose 57.508.515 kn.

- prihodi od INO osiguranja temeljem sklopljenih međunarodnih ugovora o zdravstvenom osiguranju u 2022. godini ostvareni su u iznosu od 552.940.408 kn ili 21,36 % više nego u 2021. godini.

Prihodi od sudskih taksi, regresnih postupaka, a posebice prihodi od rabata za lijekove u stalnom su porastu i iskazani su u ukupnom iznosu od 621.653.362 kn ili 6,38 % više (584.371.054 kn u 2021.). Rast ove vrste prihoda isključivo je rezultat povećanja prihoda od rabata za lijekove s osnovne i dopunske liste lijekova i posebno skupih lijekova te prihoda od naknada za stavljanje na listu lijekova HZZO-a koji su ostvareni u iznosu od 604.783.301 kn (568.603.684 kn u 2021.).

Vezano uz već spomenute financijske podatke o naplaćenju premiji dopunskog osiguranja, potrebno je spomenuti daljnje smanjenje broja polica te je u razdoblju siječanj-prosinac 2022. godine zaključeno ukupno 2.307.453 police (2.367.048 u 2021.). Od tog broja, 612.571 osiguranik ispunjava uvjete da im se polica plaća na teret Državnog proračuna (607.246 u 2021.), dok njih 1.694.882 sami plaćaju policu dopunskog zdravstvenog osiguranja (1.759.802 u 2021.). Povećanjem imovinskog cenzusa za oslobođenje od plaćanja dopunskog zdravstvenog osiguranja, povećao se broj polica koje se plaćaju na teret proračuna, a time smanjuje broj osiguranika koji sami plaćaju policu. Broj važećih polica u dopunskom zdravstvenom osiguranju na dan 31.12.2022. godine iznosi 2.186.006, s tim da 1.625.150

osoba sami plaćaju policu dopunskog zdravstvenog osiguranja, a za 560.856 osiguranika policu je na teret Državnog proračuna.

Pregled ukupnog broja važećih polica na dan 31.12.2022./2021. godine vidljiv je u sljedećoj tablici:

	31.12.2021.	31.12.2022.	Indeks
Osiguranici koji sami plaćaju	1.673.524	1.625.150	97,16
Na teret sredstva DPRH	553.456	560.856	101,34
Ukupno:	2.226.980	2.186.006	98,20

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 8.223.591 kn, a vrijednosno najznačajnije stavke su prihodi od zateznih kamata u iznosu od 6.195.560 kn, prihodi od pozitivnih tečajnih razlika u iznosu od 1.568.682 kn, te prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu od 459.262 kn.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 3.664.425 kn i više je nego dvostruko povećan prihod od ostvarenja u prethodnoj godini zbog završenog postupka prodaje nekoliko nekretnina u vlasništvu HZZO-a (u Červar-Poratu, Osijeku, Otočcu i Zagrebu, apartman u Selcu, poslovni prostor u Zagrebu kao i dva službena automobila).

Ukupni prihodi poslovanja i prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 2022. godinu planirani u visini od 33.387.702.000 kn, ostvareni su u iznosu od 33.877.681.662 kn, što je 1,47 % ili 489.979.662 kn više od planiranih.

4. RASHODI – IZDACI

Ukupni rashodi i izdaci, prema knjigovodstvenoj evidenciji zaprimljenih računa i otplate primljenih zajmova u 2022. godini iznosili su 33.302.966.733 kn, odnosno veći su 7,30 % ili u nominalnom iznosu 2.264.422.389 kn od rashoda u prethodnoj godini kada su iznosili 31.038.544.344 kn.

Struktura rashoda u 2022. godini u odnosu na prethodnu godinu je sljedeća:

Rashodi - izdaci	2021.	2022.	Indeks	Struktura	
				2021.	2022.
Zdravstvena zaštita obveznog zdravstvenog osiguranja i zaštita zdravlja na radu	26.277.030.933	28.028.173.851	106,66	84,66	84,16
Zdravstvena zaštita dopunskog zdravstvenog osiguranja	1.156.766.437	1.301.778.366	112,54	3,73	3,91
Ukupna zdravstvena zaštita	27.433.797.370	29.329.952.217	106,91	88,39	88,07
Ukupne naknade	3.168.724.519	3.265.058.557	103,04	10,21	9,80
Rashodi za zaposlene	292.058.778	309.527.028	105,98	0,94	0,93
Materijalni rashodi	79.968.813	92.013.294	115,06	0,26	0,28
Financijski rashodi	21.763.372	25.369.339	116,57	0,07	0,08
Rashodi po projektima EU	1.095.078	2.499.389	228,24	0,00	0,01
Ostali rashodi-naknada štete	4.512.894	3.342.615	74,07	0,01	0,01
Rashodi za nabavu nefin. imovine	24.024.087	20.592.688	85,72	0,08	0,06
Ukupno ostali rashodi	423.423.022	453.344.353	107,07	1,36	1,37
Ukupni rashodi	31.025.944.911	33.048.355.127	106,52	99,96	99,24
Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	12.599.433	254.611.606	2020,82	0,04	0,76
Ukupni rashodi - izdaci	31.038.544.344	33.302.966.733	107,30	100,00	100,00

U strukturi ukupnih rashoda i izdataka, ukupni troškovi zdravstvene zaštite osiguranih osoba HZZO-a (obveznog i dopunskog) čine 88,07 % ili 29.329.952.217 kn, troškovi naknada 9,80 % ili 3.265.058.557 kn, svi ostali troškovi čine 1,37 %, a otplata beskamatnog zajma u iznosu od 254.611.606 kn čini 0,76 %.

U okviru ukupne zdravstvene zaštite, za zdravstvenu zaštitu koja se pokriva iz obveznog zdravstvenog osiguranja i zaštitu zdravlja na radu iskazani su troškovi u iznosu od 28.028.173.851 kn ili 6,66 % više, odnosno 1.751.142.918 kn više nego u istom razdoblju prethodne godine. U dopunskom zdravstvenom osiguranju, troškovi zdravstvene zaštite, nakon velikog pada u 2020. godini i postupnog povećanja zadnje dvije godine, izvršeni su u iznosu od 1.301.778.366 kn ili 12,54 % više u odnosu na prethodnu godinu.

Troškovi naknada iznose 3.265.058.557 kn i čine 9,80 % ukupnih rashoda. U odnosu na izvršenje u 2021. godini veći su 3,04 %, najvećim dijelom zbog povećanih troškova naknada za rodiljni dopust (3,98 %) i naknada plaća zbog privremene nesposobnosti za rad (1,99 %) koji zajedno čine 87,76 % ukupnog iznosa za naknade.

Slijedom prethodno iznesenog, troškovi zdravstvene zaštite temeljem obveznog i dopunskog osiguranja, isplate naknada zbog privremene nesposobnosti za rad, kao i ostalih naknada koje proizlaze iz Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, glavne su djelatnosti HZZO-a na koje otpada 97,87 % ukupnih rashoda, uz napomenu da je vraćen veći dio planiranog iznosa za beskamatni zajam iz 2020. godine (planirano 350 mil. kn, a vraćeno 254 mil. kn) koji je u toj

godini bio utrošen za zdravstvenu zaštitu i naknade. Povrat zajma evidentiran je u okviru izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova.

U okviru Ostalih rashoda prikazuju se rashodi za zaposlene, materijalni rashodi, financijski rashodi, rashodi za nabavu nefinancijske imovine, rashodi po EU projektima, naknada štete (odštetni zahtjevi-azbestoza), koji su u 2022. godini iskazani u ukupnom iznosu od 453.344.353 kn ili 7,07 % više u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosili 423.423.022 kn, s udjelom 1,37 % u ukupnim rashodima i izdacima.

Rashodi za zaposlene čine najveći udio (68,28 %) u ostalim rashodima s izvršenjem od 309.527.028 kn ili 5,98 % više u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosili 292.058.778 kn, a čine ih bruto plaće s doprinosima na plaće, jubilarne nagrade, dar za djecu zaposlenika, otpremnine radi odlaska u mirovinu i naknade zbog bolesti zaposlenika. Sukladno potpisanom Temeljnom kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama povećana je osnovica plaće 4 % od 1. svibnja (isplata u lipnju) i dodatnih 6 % od 1. listopada (isplata u studenom). Isplaćena je naknada za korištenje godišnjeg odmora u iznosu od 1.500 kn, a božićnica u iznosu od 1.750 kn po zaposleniku. Prosječan broj zaposlenih na osnovi sati rada u 2022. godini je 2.190 zaposlenika za koje su sredstva za bruto plaću na godišnjoj razini iznosila 258.370.990 kn, iz čega proizlazi da prosječna mjesečna bruto plaća po zaposlenom iznosi 9.831,47 kn, što je manje je od prosječne bruto plaće po zaposlenom u Republici Hrvatskoj. Naime, prema podacima Državnog zavoda za statistiku, prosječna bruto plaća po zaposlenom u pravnim osobama Republike iznosi 10.400 kn (podaci Državnog zavoda za statistiku za razdoblje siječanj-prosinac 2022. godine). Prema kadrovskoj evidenciji broj zaposlenih u HZZO-u na dan 31.12.2022. godine iznosio je 2.435 osoba (2.434 radnika i jedan dužnosnik).

Rashodi za materijalne izdatke izvršeni su u iznosu od 92.013.294 kn i predstavlja povećanje od 15,06 % od istih izdataka u prethodnoj godini kada su iznosili 79.968.813 kn. Porast ovih i kao i svih drugih troškova je očekivan s obzirom na inflatorna kretanja tijekom godine koja su potencirana energetsom krizom i nepovoljnim globalnim okolnostima.

Financijski rashodi povećani su 16,57 % i iznose 25.369.339 kn, a čine ih izdaci platnog prometa i bankarske usluge, negativne tečajne razlike i zatezne kamate.

Ostali rashodi izvršeni u iznosu 3.342.615 kn uglavnom se odnose na troškove za odštetne zahtjeve temeljem rješenja Povjerenstva za rješavanje odštetnih zahtjeva radnika profesionalno izloženih azbestu imenovanog od strane Vlade RH u iznosu od 3.242.850 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine iskazani su u iznosu od 20.592.688 kn i manji su od istih izdataka iskazanih u prethodnoj godini. U 2022. godini evidentirani su troškovi redovitog održavanja i opremanja poslovnih prostora HZZO-a te nastavak radova na sanaciji objekata HZZO-a.

Kao što je već spomenuto, s obzirom na iznadprosječno ostvarenje prihoda od doprinosa, do kraja godine je izvršen povrat većeg dijela planiranog iznosa beskamratnog zajma u iznosu od 254.611.606 kn ili 72,75 % ukupno planiranog iznosa za 2022. godinu

Pregled financijskog poslovanja HZZO-a prikazano je u priloženom tabelarnom pregledu (Tablica 1).

Tablica 1: Pokazatelji financijskog poslovanja Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za razdoblje I. - XII. 2022. god. u kn						
Red. br.	Pokazatelji	I - XII. 2021.	I - XII. 2022.	Indeks	Struktura I.- XII.2021.	Struktura I.- XII.2022.
PRIHODI - PRIMICI						
1	Prihodi od doprinosa	23.362.833.003	26.377.851.445	112,91	71,26	77,86
2	Prihodi od proračuna	6.818.005.710	4.790.000.000	70,26	20,80	14,14
3	Prihodi po posebnim propisima	2.587.182.144	2.691.547.600	104,03	7,89	7,94
4	Prihodi od financijske imovine (kamate)	9.314.401	8.223.591	88,29	0,03	0,02
5	Prihodi od projekata EU	4.348.502	3.875.535	89,12	0,01	0,01
6	Prihodi od pruženih usluga	1.860.355	2.195.421	118,01	0,01	0,01
7	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	1.212.293	323.645	26,70	0,00	0,00
8	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.485.703	3.664.425	246,65	0,00	0,01
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI (1-8)		32.786.242.111	33.877.681.662	103,33	100,00	100,00
RASHODI - IZDACI						
1	PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA	4.484.468.501	4.665.476.092	104,04	14,45	14,01
	<i>Primarna zdravstvena zaštita- ugovori</i>	3.328.476.368	3.453.798.185	103,77	10,72	10,37
	<i>HMP i sanitetski prijevoz</i>	942.470.464	985.012.245	104,51	3,04	2,96
	<i>Zdravstvena njega u kući</i>	175.320.653	190.578.173	108,70	0,56	0,57
	<i>Posebna nagrada zdr.radnicima za vrijeme trajanja posebnih okolnosti</i>	38.201.016	36.087.489	94,47	0,12	0,11
2	LIJEKOVI NA RECEPTE	4.319.163.024	4.618.341.260	106,93	13,92	13,87
3	ORTOPEDSKI UREĐAJI I POMAGALA	900.797.459	946.100.506	105,03	2,90	2,84
	<i>Ortopedski uređaji i pomagala</i>	899.074.981	946.100.506	105,23	2,90	2,84
	<i>Inzulinske pumpe</i>	1.722.478	0	0,00	0,01	0,00
4	BOLNIČKA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA	10.626.704.429	11.386.605.341	107,15	34,24	34,19
	<i>Bolnička zdravstvena zaštita</i>	10.151.482.686	10.940.685.548	107,77	32,71	32,85
	<i>Eksplantacije u bolnicama</i>	4.491.791	4.002.636	89,11	0,01	0,01
	<i>Transplantacije u bolnicama</i>	121.184.282	120.163.945	99,16	0,39	0,36
	<i>Intervencijska kardiologija</i>	89.965.192	100.112.071	111,28	0,29	0,30
	<i>Intervencijska neurologija i neuroradiologija</i>	45.070.008	44.880.060	99,58	0,15	0,13
	<i>Medicinska oplodnja</i>	34.451.868	30.669.641	89,02	0,11	0,09
	<i>Umjetne pužnice</i>	3.985.585	3.985.585	100,00	0,01	0,01
	<i>Trošak posebnih materijala</i>	50.595.576	72.068.483	142,44	0,16	0,22
	<i>Intervencijska gastroenterologija</i>	3.398.362	3.413.958	100,46	0,01	0,01
	<i>Posebna nagrada zdr.radnicima za vrijeme trajanja posebnih okolnosti</i>	72.560.329	60.556.362	83,46	0,23	0,18
	<i>COVID troškovi</i>	48.000.000	3.000.000	6,25	0,15	0,01
	<i>Personalizirana medicina</i>	1.518.750	3.067.052	201,95	0,00	0,01
5	SPECIJALISTIČKO-KONZILIJARNA ZDR. ZAŠTITA IZVANBOLNIČKA	1.441.083.706	1.335.519.666	92,67	4,64	4,01
	<i>Spec. - konz. zdr.zašt.</i>	1.412.771.495	1.309.435.224	92,69	4,55	3,93
	<i>Pružanje toksikoloških informacija</i>	197.000	182.762	92,77	0,00	0,00
	<i>Programi vezani za zdrav.zaštitu djece i mladeži</i>	499.400	590.200	118,18	0,00	0,00
	<i>Programi vezani za unapređenje zdravstvene zaštite</i>	12.474.880	14.070.483	112,79	0,04	0,04
	<i>Posebna nagrada zdr.radnicima za vrijeme trajanja posebnih okolnosti</i>	15.140.931	11.240.997	74,24	0,05	0,03
6	POSEBNO SKUPI LIJEKOVI	2.499.785.892	2.822.625.059	112,91	8,05	8,48
7	OSTALA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA	1.340.853.476	1.518.883.846	113,28	4,32	4,56
	<i>Liječenje u inozemstvu za osiguranike RH</i>	360.922.760	328.595.616	91,04	1,16	0,99
	<i>Cjepivo</i>	740.035.253	938.871.652	126,87	2,38	2,82
	<i>Rano otkrivanje zloćudnih bolesti</i>	33.491.588	40.160.941	119,91	0,11	0,12
	<i>Dobrovoljno davalatstvo krvi</i>	13.323.220	13.501.332	101,34	0,04	0,04
	<i>Hitna pomoć na državnim cestama</i>	7.102.162	8.461.507	119,14	0,02	0,03
	<i>Zdr. zašt. osoba čije prebivalište nije poznato</i>	678.851	591.781	87,17	0,00	0,00
	<i>Krv i krvni pripravci (transfuzijska medicina)</i>	170.585.834	173.044.419	101,44	0,55	0,52
	<i>Zdr.zašt. hrv.državljana s prebivalištem u BiH</i>	14.713.808	15.656.598	106,41	0,05	0,05
8	ZDRAVSTVENA ZAŠTITA I NO OSIGURANIK U RH ZA VRIJEME PRIVREMENOG BORA VKA U RH	569.534.888	634.356.718	111,38	1,83	1,90
9	ZDRAVSTVENA ZAŠTITA DOPUNSKOG OSIGURANJA	1.156.766.437	1.301.778.366	112,54	3,73	3,91
10	ZDRAV ZAŠTITA NA RADU - SPECIFIČNA ZDR. ZAŠTITA	94.639.558	100.265.363	105,94	0,30	0,30
Ukupna zdravstvena zaštita (1-10)		27.433.797.370	29.329.952.217	106,91	88,39	88,07
11	Naknade plaće zbog privremene nesposobnosti za rad	1.601.249.934	1.633.071.148	101,99	5,16	4,90
12	Naknade za rodiljni dopust	1.185.197.526	1.232.370.026	103,98	3,82	3,70
13	Naknade plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad kao posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu	12.568.132	13.121.060	104,40	0,04	0,04
14	Ostale isplate osiguranim osobama	158.341.875	176.958.949	111,76	0,51	0,53
15	Specijalizacije, pripravnici, rad pod nadzorom dr.med. bez specijalizacije	24.756.294	22.303.774	90,09	0,08	0,07
16	Naknade plaća privremene nesposobnosti za rad zbog priznate ozljede na radu i profesionalne bolesti	186.610.758	187.233.600	100,33	0,60	0,56
Ukupno naknade (11-16)		3.168.724.519	3.265.058.557	103,04	10,21	9,80
17	Rashodi za zaposlene	292.058.778	309.527.028	105,98	0,94	0,93
18	Materijalni izdaci	79.968.813	92.013.294	115,06	0,26	0,28
19	Financijski rashodi	21.763.372	25.369.339	116,57	0,07	0,08
20	Rashodi po projektima EU	1.095.078	2.499.389	228,24	0,00	0,01
21	Ostali rashodi - naknada štete	4.512.894	3.342.615	74,07	0,01	0,01
22	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	24.024.087	20.592.688	85,72	0,08	0,06
Ukupno ostalo (17-22)		423.423.022	453.344.353	107,07	1,36	1,37
UKUPNI RASHODI (1-22)		31.025.944.911	33.048.355.127	106,52	99,96	99,24
23	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	12.599.433	254.611.606	2020,82	0,04	0,76
SVEUKUPNO RASHODI I IZDACI (1-23)		31.038.544.344	33.302.966.733	107,30	100,00	100,00
Višak prihoda i primitaka		1.747.697.767	574.714.929	32,88		
Višak prihoda i primitaka - preneseni		608.704.279	2.370.758.812	389,48		
Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju		2.356.402.046	2.945.473.741	125,00		

Tablica 2: Poslovanje dopunskog zdravstvenog osiguranja u 2022. u odnosu na 2021. godinu

	2021.	2022.	Indeks
PRIHODI			
Prihodi po posebnim propisima - premija	888.124.754	823.585.286	92,73
Prihodi od proračuna	552.000.000	552.000.000	100,00
Prihodi od financijske imovine	2.812.552	2.372.659	84,36
Prihodi od sudskih taksa, ostali prihodi	2.998.395	2.739.452	91,36
Ukupno:	1.445.935.701	1.380.697.397	95,49
RASHODI			
Zdravstvena zaštita	1.156.766.437	1.301.778.366	112,54
Rashodi za zaposlene	38.309.318	40.316.157	105,24
Materijalni rashodi	17.730.971	19.678.721	110,99
Financijski rashodi	11.609.961	12.080.740	104,05
Ostali rashodi	0	45.000	
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	0	209.453	
Ukupno:	1.224.416.687	1.374.108.437	112,23
Višak prihoda	221.519.014	6.588.960	2,97

U tablici 2 iskazani su prihodi i rashodi dopunskog zdravstvenog osiguranja u 2022. godini. U okviru ukupnih prihoda, prihodi po posebnim propisima temeljem uplaćenih premija za dopunsko zdravstveno osiguranje evidentirani su u visini od 823.585.286 kn, što je 7,27 % manje od ostvarenja u prethodnoj godini kao odraz smanjenja broja osiguranih osoba dopunskog osiguranja. Potrebno je napomenuti da dopunsko zdravstveno osiguranje ne evidentira cijeli iznos obračunatih premija na stavci prihoda od premije dopunskog osiguranja, već je taj iznos umanjen za dio (u 2022. godini to je iznos od 562.966.190 kn) koji se doznajuje obveznom zdravstvenom osiguranju na osnovi sudjelovanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti za osiguranike dopunskog osiguranja koji ne plaćaju 10 kn kod posjete liječniku obiteljske medicine i kod izdavanja lijeka na recepte. Isti iznos se iskazuje kao prihod i rashod samo kod obveznog zdravstvenog osiguranja, budući da obvezno i dopunsko zdravstveno osiguranje u okviru HZZO-a posluju kao jedna pravna osoba.

Da se prihodi i rashodi ne iskazuju na prethodno spomenut način, stvarni prihodi dopunskog zdravstvenog osiguranja po posebnim propisima osnovom uplaćenih premija na dan 31.12.2022. bili bi iskazani u visini 1.386.551.476 kn, a rashodi za zdravstvenu zaštitu iznosili bi 1.864.744.556 kn.

Prihodi od proračuna za dopunsko osiguranje ostvareni su u planiranom iznosu od 552.000.000 kn temeljem Odluke Upravnog vijeća HZZO-a, kojom se dopunskom zdravstvenom osiguranju doznajuje najviše do 20% godišnjeg iznosa proračunskih transfera.

Prihodi od financijske imovine, odnosno kamata iskazani su u iznosu od 2.372.659 kn, a prihodi od sudskih taksi i ostali prihodi u iznosu od 2.739.452 kn.

Ukupna zdravstvena zaštita dopunskog zdravstvenog osiguranja veća je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine 12,54 % i iznosi 1.301.778.366 kn, a predstavlja sudjelovanje u troškovima zdravstvene zaštite sukladno članku 19. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju. Međutim, potrebno je napomenuti da, nakon velikog pada ovih troškova u 2020. godini, razina troškova vraća se u okvire prije početka pandemije.

Rashodi za zaposlene iskazani su u iznosu od 40.316.157 kn i veći su u odnosu na prethodnu godinu zbog već spomenutog povećanja osnovice plaće. Materijalni rashodi izvršeni su u iznosu od 19.678.721 kn, a financijski rashodi iznose 12.080.740 kn.

Na temelju prethodno spomenutog, ukupni prihodi dopunskog zdravstvenog osiguranja u 2022. godini iskazani su u iznosu od 1.380.697.397 kn ili 4,51 % manje zbog manjeg ostvarenja prihoda od premije, dok su ukupni rashodi izvršeni u iznosu od 1.374.108.437 kn te je ostvaren višak prihoda u iznosu od 6.588.960 kn.

5. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Troškovi za ukupnu zdravstvenu zaštitu tijekom 2022. godine evidentirani su u iznosu od 29.329.952.217 kn što čini 88,07 % ukupnih rashoda, od čega se na zdravstvenu zaštitu obznog zdravstvenog osiguranja i zaštitu zdravlja na radu odnosi 28.028.173.851 kn ili 6,66 % više sredstava u odnosu na prethodnu godinu, a za zdravstvenu zaštitu dopunskog zdravstvenog osiguranja 12,54 % više, odnosno 1.301.778.366 kn.

	2021.	2022.	Indeks
- zdrav. zaštita obznog zdravstvenog osiguranja i zdravstvene zaštite na radu	26.277.030.933	28.028.173.851	106,66
- zdrav. zaštita dopunskog zdravstvenog osiguranja	1.156.766.437	1.301.778.366	112,54
Ukupna zdravstvena zaštita	27.433.797.370	29.329.952.217	106,91

U strukturi zdravstvene zaštite obznog osiguranja gotovo sve stavke bilježe povećanje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, a od vrijednosno značajnijih stavaka bolnička zdravstvena zaštita bilježi povećanje 7,15 % zbog povećanog broja zdravstvenih usluga i povećanja cijene rada kao rezultat povećanja osnovice za obračun plaća u državnim i javnim službama na ime čega su se povećavali bolnički limiti u dva navrata tijekom godine. Pored redovitih sredstava temeljem ugovornih odnosa s bolnicama koja se od početka pandemije isplaćuju u 100%-om iznosu (tzv. bolničkih „limita“), Odlukom Upravnog vijeća HZZO-a u mjesecu prosincu, doznačena su dodatna sredstva u ukupnom iznosu od 70 mil. kuna za plaćanje dijela računa za izvršene zdravstvene usluge bolničkim zdravstvenim ustanovama koje su ispostavile više računa od ugovorenog iznosa u 2022. godini. Pored toga, nastavilo se s refundacijom sredstava zdravstvenim ustanovama za isplaćene posebne nagrade zdravstvenim radnicima koji njeguju pacijente oboljele od bolesti COVID-19. Najveće povećanje u odnosu na prethodnu godinu (12,91 % više) odnosi se na stavku posebno skupih lijekova. Vezano uz troškove za lijekove na recepte, početkom godine došlo je do zastoja u plaćanju dospjelih obveza iako je rast prihoda od doprinosa bio iznad planiranih. Naime, kao

što je već spomenuto, veliki broj oboljelih od bolesti COVID-19 iziskivalo je iznadprosječno povećanje troškova zdravstvene zaštite, a posebice zbog troškova za nabavu cjepiva koji su bili najviši u prvom kvartalu, mjesečni prihodi nisu bili dovoljni za pokriće svih obveza. Uza sve to, utvrđeni limiti proračunskih transfera (čl. 72. i 82. Zakona) izvornog plana za 2022. godinu bili su manji od njihova izvršenja u 2021. godini što je dodatno otežalo poslovanje HZZO-a. Zbog toga su u prvoj izmjeni i dopuni financijskog plana HZZO-a povećani prihodi od proračuna za 1,5 mlrd. kuna i ubrzanim povlačenjem 927 mil. kuna, dospjele obveze prema lijekovima na recepte dovedene u prihvatljive okvire. Uz nastavak ostvarenja dobrih prihoda od doprinosa, drugom izmjenom i dopunom financijskog plana prihodi od proračuna povećani su dodatnih 300 mil. kuna.

U okviru troškova zdravstvene zaštite posebno su prikazani troškovi vezani uz bolest COVID-19. Tako su u sljedećoj tablici prikazani troškovi zdravstvene zaštite i ostalih troškova vezanih uz bolest COVID-19 za svaku godinu pojedinačno te ukupni trošak HZZO-a od početka pandemije. Proporcionalno smirivanju pandemije, postupno se smanjuju i troškovi zdravstvene zaštite vezanih uz liječenje i testiranje, ali dio troškova koji se odnosi na cjepivo protiv bolesti COVID-19 povećao se, što je i očekivano, s obzirom na to da je uvršteno u Program cijepljenja i dosta opterećuje poslovanje HZZO-a.

Vrsta računa	COVID troškovi do 31.12.2020.	01.01.-31.12.2021.	01.01.-31.12.2022.	Kumulativ COVID troškova od početka pandemije do 31.12.2022.
Testiranje	651.024.108	750.764.974	523.201.787	1.924.990.869
SKZZ bez testiranja (s bez DTP)	36.534.066	95.819.954	97.680.745	230.034.765
BZZ-DTS	344.522.925	986.031.971	608.320.769	1.938.875.665
DBL (BZZ+DZ)	8.231.356	20.954.102	34.964.375	64.149.833
Smještaj i liječenje COVID (11+12)	3.243.942	8.232.072	4.848.595	16.324.609
Lijekovi na RP	2.311.188	10.522.208	10.640.664	23.474.060
PZZ po računima bez COVID-19 ordinacija	996.132	2.394.766	7.875.355	11.266.253
COVID ordinacije	17.736.633	11.282.922	7.095.109	36.114.664
Mobilni timovi za cijepljenje	9.286	35.293.939	8.639.966	43.943.192
UKUPNO ZDRAVSTVENA ZAŠTITA	1.064.609.636	1.921.296.908	1.303.267.365	4.289.173.909
Naknade bolovanja zbog izolacije i samoizolacije	94.383.163	131.381.907	53.789.319	279.554.389
Cjepiva protiv COVID-19		609.866.528	794.242.437	1.404.108.965
Posebne nagrade zdravstvenim djelatnicima	6.477.855	126.702.254	107.884.848	241.064.957
Lijek Veklury (remdesivir)	41.094.353	122.848.584	38.140.570	202.083.507
Ronapreve - lijek protiv COVID-19		29.384.558		29.384.558
Dodatna sredstva Klinika dr. F.Mihaljević i KB Dubrava		51.000.000		51.000.000
UKUPNO	141.955.371	1.071.183.831	994.057.174	2.207.196.376
SVEUKUPNO	1.206.565.007	2.992.480.739	2.297.324.539	6.496.370.285

U sljedećoj je tablici prikaz ukupnih troškova zdravstvene zaštite obveznog osiguranja po vrsti zdravstvene zaštite.

Rashodi za zdravstvenu zaštitu obveznog osiguranja i zdravstvene zaštite na radu

	2021.	2022.	Indeks	Struktura	
				2021.	2022.
Primarna zdravstvena zaštita	4.484.468.501	4.665.476.092	104,04	17,07	16,65
Lijekovi na recepte	4.319.163.024	4.618.341.260	106,93	16,44	16,48
Ortopedski uređaji i pomagala	900.797.459	946.100.506	105,03	3,43	3,37
Bolnička zdravstvena zaštita	10.626.704.429	11.386.605.341	107,15	40,44	40,63
Spec. - konzilijarna zdrav. zaštita	1.441.083.706	1.335.519.666	92,67	5,48	4,76
Posebno skupi lijekovi	2.499.785.892	2.822.625.059	112,91	9,51	10,07
Ostala zdravstvena zaštita	1.340.853.476	1.518.883.846	113,28	5,1	5,42
Zdrav. zaštita na radu-specifična zdravstvena zaštita	94.639.558	100.265.363	105,94	0,36	0,36
Zdravstvena zaštita ino osiguranika	569.534.888	634.356.718	111,38	2,17	2,26
Zdrav. zaštita obv. zdrav. osig. i zdravstvena zaštita na radu	26.277.030.933	28.028.173.851	106,66	100,00	100,00

Bolnička zdravstvena zaštita

Popuštanjem pandemije bolesti COVID-19 i postupnim ukidanjem epidemioloških mjera do kraja godine, bolničke zdravstvene ustanove polako se vraćaju u normalu i obavljaju svoju djelatnost bez zastoja. Raste broj izvršenih zdravstvenih usluga, a time i broj ispostavljenih računa što je rezultiralo većim izvršenjem bolničkih limita. Tako je u okviru sredstava za zdravstvenu zaštitu na teret obveznog osiguranja, bolnička zdravstvena zaštita (bolničko liječenje i specijalističko-konzilijarna zdravstvena zaštita u bolnicama) izvršila troškove u iznosu od 11.386.605.341 kn, što je 759.900.912 kn ili 7,15 % više sredstava nego u istom razdoblju prethodne godine. Potrebno je naglasiti da iskazani trošak (sukladno Pravilniku o proračunskom računovodstvu) predstavlja iznos ispostavljenih računa za izvršeni rad od strane bolnica, a ne iznos doznačenih sredstava od strane HZZO-a. Razlika do punog iznosa doznačenih sredstava koje bolnice nisu mogle opravdati izvršenim radom, prikazani su kao avansno plaćanje i predstavljaju potraživanja HZZO-a. Tako da samo za 2022. godinu HZZO potražuje od bolnica ukupan iznos od 531.845.514 kn.

U okviru troškova za aktivnost bolničke zdravstvene zaštite gotovo se cijeli iznos odnosi na „bolničke limite“ (96,08 %), odnosno na maksimalne iznose sredstava za provođenje bolničke zdravstvene zaštite i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite utvrđene ugovorom u visini od 10.940.685.548 kn. Ostatak sredstava u iznosu od 445.919.793 kn odnosi se na izvršene zdravstvene usluge za eksplantacije, transplantacije, intervencijsku kardiologiju, intervencijsku neurologiju i neuroradiologiju, medicinsku oplodnju, umjetne pužnice, troškove posebnih materijala, intervencijsku gastroenterologiju te novougovorenu personaliziranu medicinu.

Pored spomenutih ugovora, bolnice ostvaruju prihode i na temelju ugovora vezano za transfuzijsku medicinu, nacionalnih programa prevencije zloćudnih bolesti i sličnih programa koji su prikazani u okviru aktivnosti ostale zdravstvene zaštite. Isto tako, podsjećamo da se troškovi za posebno skupe lijekove (prikazani kao posebna aktivnost zbog transparentnosti) također izvršavaju na temelju posebnog ugovora i izvršeni su u iznosu od 2.822.625.059 kn te predstavljaju prihode bolničkih zdravstvenih ustanova. Potrebno je napomenuti da su za zdravstvene radnike koji skrbe za covid pacijente u bolničkom sustavu (na temelju Odluke o posebnom dodatku na plaće za radnike u sustavu zdravstva koji pružaju skrb pacijentima oboljelim od COVID-19), iskazani troškovi u iznosu od 60.556.362 kn. Pored toga, sukladno Odluci Upravnog vijeća (66.sjednica održana 20.12.2022.), ugovornim bolničkim zdravstvenim ustanovama koje su prekoračile ugovoreni maksimalni iznos sredstava, HZZO je platio račune za izvršene zdravstvene usluge iznad ugovorenog iznosa sredstava u ukupnom iznosu od 70 mil. kuna.

Kao i ranijih godina, radi lakšeg praćenja načina ostvarivanja prihoda bolničkih zdravstvenih ustanova od HZZO-a, prikazat ćemo okvirni način ugovaranja bolničke zdravstvene zaštite. Naime, s obzirom na to da se od početka pandemije utvrđeni maksimalni iznosi sredstava bolničkim zdravstvenim ustanovama isplaćuju u 100 %-tnom iznosu (a ne 90 %-tom kao prije), više se ne obračunava dodatni prihod na osnovi pokazatelja rada (učinkovitosti-KPI i kvalitete-QI). Pored toga, temeljem ispostavljenih računa plaćaju se ugovoreni dodatni postupci akutnim bolničkim zdravstvenim ustanovama za provođenje određenih postupaka (MR, CT, Holter EKG, UZV srca, ergometrija, operacija katarakte, UZV dojke, UZV štitnjače, gastroskopija) uz napomenu da je za svaki od navedenih postupaka utvrđen maksimalni mjesečni iznos sredstava za pojedine DTP postupke (limit za postupke).

U bolničkoj zdravstvenoj zaštiti usluge liječenja akutnih bolesti plaćaju se prema dijagnostičko-terapijskim skupinama (DTS), odnosno danima bolničkog liječenja (DBL) za kronične bolesti. Usporedimo li broj dana bolničkog liječenja za akutne bolesti s brojem slučajeva, može se zaključiti da je prosječno trajanje bolničkog liječenja za akutne bolesti smanjeno u odnosu na prethodnu godinu i iznosi 6,45 dana zbog smanjenja broja slučajeva i nešto većeg smanjenja broja dana bolničkog liječenja. Prosječno trajanje liječenja za kronične bolesti u danima ima također trend blagog smanjenja te u promatranoj godini iznosi 21 dan (21,25 dana u 2021.) po slučaju.

U 2022. godini zaključeni su ugovori sa 63 bolničke zdravstvene ustanove. Sukladno Mreži javne zdravstvene službe i Uputi Ministarstva zdravstva ugovoreno je 12.772 postelje (u 2021. 12.767) za liječenje akutnih bolesti ili 5 postelja više. Za produženo liječenje ugovoreno je 1.306 ili 1 postelja više. Naime, u 2022. godini, prema Uputi Ministarstva zdravstva, ugovoreno je 5 akutnih postelja i jedna postelja za produženo liječenje za djelatnost neurokirurgije u OB Dubrovnik. Za liječenje kroničnih bolesti ugovoreni broj od 6.419 postelja jednak je ugovorenom broju u prethodnoj godini. Pored toga, ugovoreno je 3.890 postelja/stolaca dnevne bolnice (3.850 za akutne djelatnosti te 40 za kronične djelatnosti), odnosno 11 postelja/stolac više nego u prethodnoj godini.

Primarna zdravstvena zaštita

Troškovi primarne zdravstvene zaštite izvršeni su u iznosu od 4.665.476.092 kn što je 4,04 % više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine i čini 16,65 % ukupnih rashoda zdravstvene zaštite u obveznom zdravstvenom osiguranju. Strukturu ovih troškova čine troškovi ugovornih liječnika primarne zdravstvene zaštite u iznosu od 3.453.798.185 kn, troškovi hitne medicinske pomoći i sanitetskog prijevoza u iznosu od 985.012.245 kn te zdravstvene njege u kući u iznosu od 190.578.173 kn. Troškovi posebnog dodatka na plaće zdravstvenim radnicima u primarnoj zdravstvenoj zaštiti za vrijeme trajanja posebnih okolnosti iskazani su u visini od 36.087.489 kn.

Primarna zdravstvena zaštita ugovara se za ukupno 16 djelatnosti. Za svaku djelatnost utvrđuje se godišnja vrijednost standardnog tima prema propisanim standardima vezanim uz kadrovsku strukturu tima, tehničke i prostorne standarde te ostale standarde utvrđene za obavljanje zdravstvene djelatnosti. U četiri osnovne djelatnosti PZZ - opća obiteljska medicina, zdravstvena zaštita predškolske djece, zdravstvena zaštita žena i dentalna zdravstvena zaštita (polivalentna), utvrđuje se hladni pogon i glavarina kao temeljni (fiksni) prihod ordinacije te dodatni prihod prema mogućem izvršenju dijagnostičko terapijskih postupaka (DTP), uz vrednovanje ispunjenih kriterija učinkovitosti i kvalitete te ugovorenih dodatnih mogućnosti.

Tako je u 2022. godini ugovoreno 2.327 timova opće/obiteljske medicine (2.336 u 2021.), 282 tima zdravstvene zaštite predškolske djece, 277 timova zdravstvene zaštite žena, 2.060 timova dentalne zdravstvene zaštite (polivalentne), 159 timova u djelatnosti preventivno-odgojnih mjera za zdravstvenu zaštitu školske djece i studenata, 138 timova laboratorijske dijagnostike na PZZ razini, 870 sestara patronažne zdravstvene zaštite i 103 tima higijensko-epidemiološke zdravstvene zaštite. Za zdravstvenu zaštitu mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti ugovoreno je 47 timova, za djelatnost javnog zdravstva 37 timova. Ugovorena je i nova djelatnost ekologije s 12 timova koji će provoditi mjere zdravstvene ekologije i zaštitu od ekoloških čimbenika štetnih za zdravlje, uključujući sve mjere za očuvanje, unaprjeđenje, praćenje i poboljšanje zdravstvenih i higijenskih uvjeta za život i rad čovjeka. Djelatnost hitne medicine ugovorena je s 21 županijskim Zavodom za hitnu medicinu, a ugovara se u skladu s Mrežom hitne medicine. Ugovoreno je 697 timova T1 i 200 timova T2 kao i 28 timova pripravnosti. U djelatnosti sanitetskog prijevoza ugovoreno je ukupno 402,5 tima. Za pružanje zdravstvene njege u kući sklopljeni su ugovori s ugovornim partnerima za 1.271 medicinsku sestru (1.280 u 2021.), dok je u djelatnosti palijativne skrbi ugovoreno 45 koordinatora za palijativnu skrb (43 u 2021.) i 40 mobilna palijativna tima (34 u 2021.). U djelatnosti medicine rada ugovoreno je 151,9 timova.

Nakon velikog povećanja broja posjeta u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u 2021. godini kao rezultat velikog pada u 2020. zbog bolesti COVID-19, prema raspoloživim podacima upisanih od strane ugovornih partnera preko aplikacije CEZIH, u 2022. godini, broj posjeta vratio se na uobičajenu razinu te se bilježi blaži rast gotovo po svim vrstama zdravstvene usluge. Tako je u ordinacijama primarne zdravstvene zaštite tijekom 2022. godine evidentirano 58.278.085 posjeta što je povećanje od 1,77 %. Kao što je vidljivo iz tablice, najveći broj posjeta je u općoj/obiteljskoj medicini i to 47.633.303 što je povećanje od 0,87 % u odnosu na prethodnu godinu. Najveće povećanje u broju izvršenih usluga evidentirano je u zdravstvenoj zaštiti predškolske djece (17,79 % više) i broju sistematskih pregleda školske djece i studenata (25,85 % više) koji u prethodnim godinama nisu bili izvršeni po predviđenom rasporedu zbog poznatih okolnosti.

Naturalni pokazatelji		Broj		Indeks
		2021.	2022.	'22/'21
Broj posjeta ordinaciji primarne zdravstvene zaštite	Opća/obiteljska medicina	47.222.886	47.633.303	100,87
	Dentalna zdravstvena zaštita	4.350.306	4.203.492	96,63
	Zdravstvena zaštita predškolske djece	3.179.821	3.745.608	117,79
	Zdravstvena zaštita žena	1.943.677	1.981.301	101,94
	Preventivno-odgojne mjere za zdravstvenu zaštitu školske djece i studenata	567.638	714.381	125,85
Ukupno broj posjeta u primarnoj zdravstvenoj zaštiti		57.264.328	58.278.085	101,77
Broj recepata		66.606.333	68.739.777	103,20
Slučajevi bolničkog liječenja:				
- akutni		487.199	482.778	99,09
- kronični (subakutni, kronični, fizikalna)		65.385	69.271	105,94
Dani bolničkog liječenja:				
- akutni		3.266.603	3.115.123	95,36
- kronični (subakutni, kronični, fizikalna)		1.389.454	1.454.347	104,67
Prosjek trajanja liječenja u danima za akutne bolesti		6,7	6,45	96,31
Ukupan broj slučajeva u bolničkom SKZZ		13.314.358	14.640.300	109,96
Broj ovjerenih potvrda za ortopedske uređaje i pomagala		1.210.201	1.216.077	100,49
Broj isplaćenih pomoći za novorođeno dijete		36.216	33.765	93,23
Broj isplaćenih putnih troškova		554.945	587.847	105,93

U 2022. godini izdano je 68.739.777 recepata ili 3,20 % više te je ovjereni 1.216.077 potvrda za ortopedske uređaje i pomagala što je neznatno više u odnosu na prethodnu godinu. Broj isplaćenih naloga za putne troškove vezano uz korištenje zdravstvene zaštite iznosi 587.847 naloga ili 5,93 % više. Broj isplaćenih pomoći za novorođeno dijete iznosi 33.765 ili 6,77 % manje nego u 2021. godini.

Lijekovi na recepte

Na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja za lijekove na recepte, koji su izdani u ljekarnama, utrošeno je 4.618.341.260 kn ili 6,93 % više nego u istom razdoblju prethodne godine kada su lijekovi na recepte iznosili 4.319.163.024 kn. Naime, ovaj trošak predstavlja iznos zaprimljenih računa u 2022. godini, što znači da su prosječno mjesečno zaprimani računi u vrijednosti od 385 mil. kuna. Potrebno je napomenuti da strukturu ukupnog troška ne čini samo vrijednost lijeka već je tu sadržan i iznos (526,5 mil. kuna) koji se odnosi na troškove ljekarničkih usluga za izdavanje lijeka.

U prvoj polovici godine zbog početno manjeg limita proračunskih transfera i povećanih troškova zdravstvene zaštite, usprkos dobrim ostvarenjem prihoda od doprinosa, plaćanje lijekova na recepte bilo je usporeno. Zbog toga je u okviru povećanih prihoda od proračuna kroz Izmjene i dopune financijskog plana u lipnju mjesecu, temeljem Odluke Ministarstva zdravstva, doznačeno 927 mil. kuna ljekarničkim ustanovama za pravovremenu i optimalnu

opskrbu zdravstvenog sustava lijekovima. Do kraja godine nije više bilo zastoja u plaćanju lijekova na recepte i dogovoreni rokovi plaćanja su poštivani.

Tijekom 2022. godine na osnovu mišljenja Povjerenstva za lijekove, Upravno vijeće HZZO-a donijelo je 9 Odluka vezanih uz stavljanje lijekova na Osnovnu listu lijekova i Dopunsku listu lijekova HZZO-a. Na obje liste lijekova uvrštena su ukupno 213 novih pakiranja, od čega 190 na Osnovnu i 23 na Dopunsku listu lijekova, pri čemu su 118 pakiranja generičke paralele, odnosno dodatni oblici već postojećih lijekova na listi, a 22 lijeka u 36 pakiranja su novi lijekovi s novom djelatnom tvari. Svi lijekovi koji se nalaze na Osnovnoj listi lijekova i na Popisu posebno skupih lijekova su bez sudjelovanja osigurane osobe u troškovima lijeka i dostupni su osiguranim osobama na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja, a za lijekove koji se propisuju na recept i nalaze se na Dopunskoj listi lijekova utvrđen je iznos s kojim u cijeni lijeka moraju sudjelovati osigurane osobe prilikom podizanja propisanog lijeka na recept HZZO-a u ljekarni.

Sukladno Pravilniku o mjerilima za stavljanje lijekova na listu lijekova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje kao i načinu utvrđivanja cijena lijekova koje će plaćati Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje te načinu izvještavanja o njima („Narodne novine“, broj 33/19; u daljnjem tekstu: Pravilnik), HZZO provodi postupke stavljanja lijekova na liste lijekova i utvrđuje iznos koji će HZZO za lijekove plaćati iz sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja. Tijekom godine provedeni su redovni postupci usklađivanja cijena lijekova koji su već na listama lijekova:

- provedeno je usklađivanje cijena svih lijekova s lista lijekova HZZO-a s cijenama lijekova izračunatih u postupku godišnjeg izračuna cijena lijekova kojeg je proveo HALMED. Snižene su cijene originalnih pakiranja lijekova, najvećim dijelom za lijekove koji nemaju svoje generičke zamjene. Cjelovite liste lijekova s usklađenim cijenama u primjeni su od 16. srpnja 2022. Snižanjem cijena originalnih pakiranja lijekova koje se najvećim dijelom odnosi na cijene lijekova koji nemaju svoje generičke zamjene, očekuje se da će za istu količinu utrošenih pakiranja HZZO imati manji trošak za oko 57,4 milijuna kuna i potencijalno manje financijsko opterećenje za osigurane osobe zbog smanjenja iznosa doplate.

- kontinuirano se provodi usklađivanje cijena lijekova namijenjenih za primjenu u bolničkim zdravstvenim ustanovama;

- provedeno je usklađivanje cijena lijekova koji se propisuju na recept HZZO-a kroz referentne terapijske skupine i podskupine te su lijekovi ovisno o razini utvrđene referentne cijene i cijene koju je predložio nositelj odobrenja za stavljanje lijeka u promet za originalno pakiranje lijeka raspoređeni na Osnovnu, odnosno Dopunsku listu lijekova. Cjelovite liste lijekova nakon postupka usklađivanja cijena su u primjeni od 23. prosinca 2022. godine. Navedenim postupkom usklađivanja, procijenjeno je da će se postići određena ušteda na troškovima za lijekove koji se propisuju na recept, odnosno da će troškovi za istu količinu propisanih lijekova na recept biti manji te da će navedenim postupkom doći do smanjenja iznosa sudjelovanja osiguranih osoba.

U 2022. godini izdano je 68.739.777 recepta ili 3,20 % više nego u prethodnoj godini, što je prosječno 16,57 recepta godišnje po osiguranoj osobi HZZO-a.

Posebno skupi lijekovi

Za posebno skupe lijekove utrošeno je 2.822.625.059 kn, što je 12,91 % više od istih troškova u 2021. godini kada su iznosili 2.499.785.892 kn, a u strukturi zdravstvene zaštite obveznog osiguranja čini 10,07 % te je (iako je odvojeno prikazan) prihod bolničkih zdravstvenih ustanova budući da se u pravilu primjenjuju u bolnicama. Navedeni porast troškova HZZO-a za posebno skupe lijekove je očekivan s obzirom na to da se na Popisu posebno skupih lijekova kontinuirano dodaju novi lijekovi, ali se i proširuju indikacije za već uvrštene lijekove. Uz primjenu novih lijekova i u novim indikacijama, a koji dovode do dužeg liječenja zbog produljenja vremena primjene samih lijekova i dužeg preživljavanja te zbog liječenja više linija jedne bolesti i uz sve veći broj bolesnika, porast troškova na poziciji lijekova je neizbježan. Razlog najvećeg porasta troškova na poziciji namijenjenoj za posebno skupe lijekove odnosi se na povećanu potrošnju lijekova koji se kod malignih bolesti primjenjuju kao imunoterapija, te potrošnja koja je nastala kao posljedica primijenjenih iznimno skupih lijekova za gensku terapiju.

Za sve lijekove koji se nalaze na Popisu posebno skupih lijekova, HZZO ima sklopljene financijske ugovore s nositeljima odobrenja o načinu financiranja troškova lijekova. Kroz različite modele financijskih ugovora, HZZO nastoji racionalizirati troškove na poziciji za posebno skupe lijekove, a što se ostvaruje kroz ugovorne obveze koje HZZO ugovori s nositeljima odobrenja. Troškovi se nastoje smanjiti na način da se određeni lijekovi isporučuju prema bolničkim zdravstvenim ustanovama bez da taj trošak tereti HZZO odnosno same bolnice ili se HZZO-u uplatama u novčanom iznosu (tzv. financijski rabat) nadoknađuje nastali trošak za posebno skupe lijekove.

Prema ugovornim obvezama, nositelji odobrenja su u 2022. godini HZZO-u izvršili povrat za posebno skupe lijekove u ukupnom iznosu od 409,7 mil. kuna direktnim uplatama novca na račun HZZO-a (tzv. financijski rabat), čime se smanjuje opterećenje zdravstvenog sustava zbog još jednog izvora financiranja za posebno skupe lijekove.

Osim povrata u novcu, HZZO je za dio lijekova sa Popisa posebno skupih lijekova imao ugovorenu obvezu tzv. povrata u lijeku, a kojeg nositelji odobrenja, preko ovlaštenih veleadrogerija, imaju obvezu isporučiti ugovornim bolničkim zdravstvenim ustanovama.

Dodatno treba napomenuti da je HZZO ostvario i prihod u iznosu od 193 mil. kuna, a koji se odnosi na uplate koje su Nositelji odobrenja izvršili HZZO-u temeljem izvršenja ugovornih obveza utvrđenih u financijskim ugovorima za lijekove koji jesu na Listama lijekova, ali nisu na Popisu posebno skupih lijekova te iznos od 2 mil. kuna na ime naknade za stavljanje lijekova na Liste lijekova.

Na Popisu posebno skupih lijekova tijekom 2022. godine stavljeno je 10 novih lijekova u 13 pakiranja, a dodane su i nove indikacije u kojima se lijekovi mogu primjenjivati na teret sredstava izdvojenih za posebno skupe lijekove, čime je osiguranim osobama HZZO-a dostupniji veći broj lijekova koji se za potrebe liječenja u cijelosti primjenjuju na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja. Odlukom Upravnog vijeća HZZO-a, a temeljem mišljenja Povjerenstva za lijekove HZZO-a u postupku revizije Popisa posebno skupih lijekova, u 2022. godini brisana su 24 lijeka u 40 pakiranja zbog dolaska generičkih i kliničkih paralela. Lijekovi koji su brisani s Popisa PSL-a ostali su na Osnovnoj listi lijekova te su i dalje dostupni za osigurane osobe Zavoda.

Ortopedski uređaji i pomagala

Za ortopedске uređaje i pomagala iskazan je trošak od 946.100.506 kn, što predstavlja porast od 5,03 % u odnosu na prethodnu godinu s udjelom u strukturi zdravstvene zaštite obveznog osiguranja od 3,37 %. Takav porast troškova je i očekivan s obzirom na porast cijena i broja osiguranih osoba korisnika pomagala (trend starenja populacije i veća incidencija obolijevanja od kroničnih i drugih nezaraznih bolesti, a koje posljedično zahtijevaju trajnu opskrbu ortopedskim i drugim pomagalima na teret sredstava HZZO-a, kao i zbog permanentnog ulaganja HZZO-a u dostupnost novih pomagala, suvremenih tehnologija osiguranim osobama HZZO-a).

Postupak stavljanja pomagala na liste pomagala, kao i mjerila za određivanje cijena pomagala koja se predlažu za stavljanje ili su već stavljen na osnovnu i dodatnu listu pomagala, utvrđeni su Pravilnikom o postupku stavljanja ortopedskih i drugih pomagala na osnovnu i dodatnu listu ortopedskih i drugih pomagala i određivanja cijena ortopedskih i drugih pomagala („Narodne novine“, broj 69/19. i 81/20.) i Pravilnikom o mjerilima za stavljanje medicinskih proizvoda na osnovnu i dodatnu listu medicinskih proizvoda Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje te mjerilima za određivanje cijena medicinskih proizvoda („Narodne novine“, broj 5/19. i 146/22; u daljnjem tekstu: Pravilnik).

Tijekom 2022. godine na osnovi mišljenja Povjerenstva za opća medicinsko - tehnička pomagala i Povjerenstva za ortopedska pomagala, Upravno vijeće HZZO-a donijelo je Odluku o stavljanju na Osnovnu listu ortopedskih i drugih pomagala 6 novih pomagala, a na Dodatnu listu je stavljeno 5 novih pomagala (ovdje posebno ističemo stavljanje inzulinskih pumpi i drugih uređaja za isporuku inzulina na Osnovnu i Dodatnu listu pomagala).

Na liste pomagala stavljeno je 80 različitih istovrsnih pomagala, 13 pomagala nove generacije te su provedene 3 izmjene i dopune indikacija/smjernica pomagala na listama pomagala HZZO-a. Navedenim postupcima omogućena je veća dostupnost i mogućnost izbora velikog broja suvremenih pomagala od strane osiguranih osoba kao i praćenje modernih tehnologija i stručnih preporuka koje vode poboljšanju zdravstvenog stanja osigurane osobe te pridonose efikasnijoj terapiji.

Krajem 2022. godine HZZO je u svrhu racionalizacije troškova proveo postupak usklađivanja cijena pomagala i utvrđivanja novih cijena pomagala, sve u skladu s odredbama Pravilnika Ministarstva zdravstva.

S obzirom na činjenicu da je na globalnoj razini došlo do znatnog povećanja cijena pomagala koja se nalaze na listama pomagala, Ministarstvo zdravstva je koncem 2022. godine donijelo izmjenu Pravilnika, koja je stupila na snagu 22. prosinca 2022. godine, a kojom je omogućeno podnositeljima prijedloga da podnesu prijedlog za povećanjem cijena pomagala koja se već nalaze na listama pomagala u slučaju kada je do povećanja cijene došlo iz razloga povećanja nabavne cijene neovisno o volji proizvođača pomagala, te je za očekivati dodatni porast potrošnje sredstava HZZO-a za ortopedska i druga pomagala, a čije razmjere u ovom trenutku ne možemo procijeniti.

Tijekom 2022. godine ovjeren je 1.216.077 potvrda za ortopedske uređaje i pomagala ili 0,49 % više od 2021. godine kada je ovjeren 1.210.201 potvrda.

Specijalističko-konzilijarna zdravstvena zaštita

Troškovi specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite iskazani su u iznosu od 1.335.519.666 kn što je 7,33 % manje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Naime, nakon velikog rasta ovih troškova u 2020. i 2021. godini te velikog broja testiranja početkom 2022., smirivanjem pandemije do kraja godine, smanjuju se i troškovi. Tako su u okviru ukupnih troškova specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite, troškovi testiranja i mobilnih timova za cijepljenje iznosili su 331.822.706 kn (509.432.292 kn u 2021.), a za posebne nagrade zdravstvenim radnicima za vrijeme trajanja posebnih okolnosti isplaćeno je 11.240.997 kn (15.140.931 kn u 2021.). Pored troškova vezanih uz bolest COVID-19, provodila se i redovita specijalističko-konzilijarna zdravstvena zaštita u izvanbolničkim ordinacijama, poliklinikama i domovima zdravlja u skladu s djelatnostima utvrđenim Mrežom javne zdravstvene službe. Tu su također iskazani programi vezani za zdravstvenu zaštitu djece i mladeži i programi za unapređenje zdravstvene zaštite koji bilježe veće izvršenje u odnosu na prethodnu godinu.

Ostala zdravstvena zaštita

Skupina troškova zdravstvene zaštite koju smo svrstali u okviru aktivnosti Ostala zdravstvena zaštita, izvršena je u ukupnom iznosu od 1.518.883.846 kn ili 13,28 % više u odnosu na izvršenje u prethodnoj godini. U okviru ove grupe troškova evidentiraju se troškovi redovnog programa cijepljenja koji su nakon uvrštenja cjepiva protiv bolesti COVID-19 narasli od 2020. kada je program cijepljenja obuhvaćao obvezno cijepljenje i cijepljenje protiv gripe (122.782.671 kn) u 2021. na 740.035.253 kn, a u 2022. godini na 938.871.652 kn što predstavlja veliko opterećenje troškova HZZO-a. U strukturi ukupnog iznosa iskazanog za cjepiva, 794.242.437 kn odnosi na trošak cjepiva protiv bolesti COVID-19 i predstavlja vrijednosno najveću stavku aktivnosti ostale zdravstvene zaštite. Vezano uz troškove ove vrste cjepiva potrebno je naglasiti da je HZZO u 2022. godini avansno platio 73.022.988 kn što će biti evidentirano u troškovima tek po zaprimanju računa. Sljedeća značajnija stavka su troškovi liječenja u inozemstvu koji iznose 328.595.616 kn, a sastoje se najvećim dijelom od troškova za liječenje naših osiguranika po obračunu temeljem međunarodnih ugovora u iznosu od 284.785.868 kn i troškova vezano za upućivanje osiguranika HZZO-a na liječenje u inozemstvo po Rješenju HZZO-a u iznosu od 43.809.748 kn. Sljedeća stavka u okviru ove aktivnosti vrijednosno značajnijeg iznosa su troškovi za transfuzijsku medicinu u iznosu od 173.044.419 kn.

6. NAKNADE

Ukupni troškovi za sve vrste naknada koje se isplaćuju sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju u 2022. godini iznosili su 3.265.058.557 kn, što je 3,04 % više u odnosu na troškove naknada u 2021. godini kada su iznosile 3.168.724.519 kn, a koji u strukturi ukupnih rashoda čine udio od 9,80 %.

Naknade	2021.	2022.	Indeks 2/1	Struktura	
				2021.	2022.
0	1	2	3=2/1	4	5
Naknade plaća zbog privremene nesposobnosti za rad	1.601.249.934	1.633.071.148	101,99	50,53	50,02
Naknade plaće za rodiljni dopust	1.185.197.526	1.232.370.026	103,98	37,40	37,74
Naknade plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad kao posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu	12.568.132	13.121.060	104,40	0,40	0,40
Ostale isplate osiguranim osobama	158.341.875	176.958.949	111,76	5,00	5,42
Specijalizacije, pripravnici, rad pod nadzorom doktora medicine bez specijalizacije	24.756.294	22.303.774	90,09	0,78	0,68
Naknade plaća za vrijeme privremene nesposobnosti za rad zbog priznate ozljede na radu i profesionalne bolesti	186.610.758	187.233.600	100,33	5,89	5,73
Ukupno naknade:	3.168.724.519	3.265.058.557	103,04	100,00	100,00

Iz prethodne tablice vidljivo je da u strukturi ukupnih naknada najveći udio (50,02 %) imaju naknade zbog bolesti koje su izvršene u iznosu od 1.633.071.148 kn odnosno 1,99 % većem iznosu u odnosu na prethodnu godinu. Radi se o naknadama zbog privremene nesposobnosti za rad preko 42 dana koje HZZO isplaćuje temeljem podnesenih zahtjeva za refundaciju te drugih naknada kao što su izolacija, pratnja i njega člana obitelji, komplikacije u vezi trudnoće i poroda, koje se isplaćuju na teret HZZO-a od prvog dana korištenja.

Struktura naknada privremene nesposobnosti za rad kao i stopa izostanka s posla vidljiva je u sljedećoj tablici:

Uzroci privremene nesposobnosti za rad	2021.		2022.		Indeks naknada (22./21.)
	Stopa na teret HZZO-a	Naknada u kn	Stopa na teret HZZO-a	Naknada u kn	
-bolest	1,35	955.298.787	1,39	1.041.614.678	109,04
-izolacija	0,14	131.379.293	0,05	53.789.319	40,94
-pratnja	0,00	3.312.310	0,00	4.031.706	121,72
-njega člana obitelji	0,13	109.419.614	0,15	146.565.274	133,95
-komplikacije u vezi trudnoće i poroda	0,41	401.839.929	0,36	387.070.171	96,32
Ukupno	2,03	1.601.249.934	1,95	1.633.071.148	101,99

Prema uzrocima privremene nesposobnosti za rad, najveći udio od 63,78% čine naknade zbog bolesti za koje je u 2022. godini utrošeno 1.041.614.678 kn, odnosno 9,04 % više nego u prethodnoj godini kao rezultat nešto veće stope izostanka s posla na teret HZZO-a i dijelom rasta prosječne neto plaće koja čini osnovicu za izračun naknade. Najveće smanjenje bilježi iznos isplaćenih naknada za izolaciju (zbog postupnog ukidanja epidemioloških mjera vezanih uz COVID-19) koji su izvršeni u iznosu od 53.789.319 kn što je svega 40,94 % prošlogodišnjeg iznosa. To potvrđuje podatak da je tijekom 2022. godine, prosječno dnevno u izolaciji bilo 915 osoba, a u 2021. godini 2.268 osoba. Naknade zbog komplikacija u vezi trudnoće i poroda su izvršene u iznosu od 387.070.171 kn ili 3,68 % manje nego 2021. i čine 23,70 % ukupno isplaćenih naknada zbog privremene nesposobnosti za rad.

Naknade za obvezni roditeljni dopust iskazane su u iznosu od 1.232.370.026 kn i veće su 3,98 % od isplaćenih u prethodnoj godini, zbog rasta prosječne neto plaće. Naime, visina naknade za obvezni roditeljni dopust na teret HZZO-a isplaćuje se u visini 100% plaće korisnice roditeljnog dopusta do prvih šest mjeseci djeteta ako to pravo koristi jedan roditelj ili prvih osam mjeseci ako to pravo koriste oba roditelja.

Naknade plaća hrvatskim braniteljima za vrijeme privremene nesposobnosti za rad kao posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu iskazane su u iznosu od 13.121.060 kn ili 4,40 % više u odnosu na prethodnu godinu.

Ostale isplate osiguranim osobama izvršene su u iznosu od 176.958.949 kn i predstavljaju povećanje od 11,76 %. Naime, najveći dio ovih troškova odnosi se na isplate osiguranim osobama koje imaju pravo na naknadu troškova prijevoza za korištenje zdravstvene zaštite u ugovornoj zdravstvenoj ustanovi u mjestu koje je udaljeno više od 50 kilometara od mjesta njihova prebivališta, odnosno boravka, ako potrebnu zdravstvenu zaštitu nije moguće ostvariti u bližoj ugovornoj zdravstvenoj ustanovi, odnosno ordinaciji ugovornog doktora ili kod bližeg ugovornog isporučitelja pomagala. Naknade putnih troškova vezanih uz korištenje zdravstvene zaštite čine 91,47 % ukupnih ostalih naknada. Struktura ostalih isplata osiguranim osobama prikazana je u sljedećoj tablici.

	2021.	2022.	Indeks
Naknada za troškove prijevoza zbog korištenja zdravstvene zaštite	144.249.117	161.865.774	112,21
Refundacija troška lijeka	2.535.773	3.282.372	129,44
Naknada za troškove prijevoza u vezi s hemodijalizom	9.122.050	9.214.905	101,02
Naknada za troškove smještaja uz dijete za vrijeme bolničkog liječenja	482.730	583.098	120,79
Naknada troškova prijevoza posmrtnih ostataka osigurane osobe	1.952.205	2.012.801	103,10
Ukupno:	158.341.875	176.958.949	111,76

Troškovi za pripravnički staž, specijalizacije i rad pod nadzorom doktora medicine bez specijalizacije iznosili su ukupno 22.303.774 kn, odnosno 9,91 % manje u odnosu na iste u prethodnoj godini, od čega se na pripravnički staž odnosi 3.169.436 kn, na specijalizacije 265.811 kn, a na rad pod nadzorom doktora medicine bez specijalizacije 18.868.527 kn. U 2022. godini HZZO je proveo tri Javna natječaja za financiranje rada pod nadzorom doktora

medicine bez specijalizacije i jedan Javni natječaj za financiranje pripravničkog staža doktora medicine, doktora dentalne medicine, magistara farmacije i magistara medicinske biokemije i laboratorijske medicine. U sustav financiranja od strane HZZO-a uvršten je ukupno 401 doktor medicine bez specijalizacije koji rade pod nadzorom u ugovornim zdravstvenim ustanovama i kod drugih ugovornih subjekata HZZO-a te 38 pripravnika – zdravstvenih radnika (14 doktora medicine, 1 doktor dentalne medicine, 7 magistara farmacije i 16 magistara medicinske biokemije i laboratorijske medicine) koji obavljaju pripravnički staž u ugovornim zdravstvenim ustanovama i kod drugih ugovornih subjekata HZZO-a.

Troškovi za specijalizacije vezani su uz Projekt usklađivanja djelatnosti obiteljske medicine s europskim standardima te Izmjenama i dopunama Projekta (sukladno potrebama utvrđenim Mrežom javne zdravstvene službe i zdravstvenim standardima te odredbom članka 2. točke 7. Zakona o obnovi i razvoju Grada Vukovara) započete u akademskoj godini 2015./2016., a u 2022. godini pojavljuju se troškovi refundacije samo za one koji su (zbog npr. rodiljnog i roditeljskog dopusta, dugog bolovanja ili nekog drugog opravdanog razloga) privremeno „zamrznuli“ specijalističko usavršavanje.

Troškovi naknada privremene nesposobnosti za rad zbog ozljede na radu i profesionalne bolesti iznose 187.233.600 kn i gotovo su na istoj razini izvršenja kao i u prethodnoj godini.

Naturalni pokazatelji privremene nesposobnosti za rad

Stopa privremene nesposobnosti za rad do 42 dana na teret poslodavca izračunava se iz podataka u evidenciji liječnika primarne zdravstvene zaštite o broju slučajeva i dana privremene nesposobnosti za rad te broja aktivnih osiguranika iz baze podataka HZZO-a. Stopa privremene nesposobnosti za rad preko 42 dana izračunava se iz doznaka–zahtjeva za refundaciju isplaćenih naknada zaprimljenih u HZZO-u u promatranom razdoblju.

Prosječna stopa privremene nesposobnosti za rad na teret poslodavca u 2022. (2,17) povećala se u odnosu na prethodnu godinu 10,15 %, kada je iznosila 1,97. Naime, izuzetno velik broj oboljelih u prvom kvartalu 2022. imao je utjecaj na visinu prosječne godišnje stope (posebice na teret poslodavca), iako je u narednim mjesecima stopa privremene nesposobnosti za rad na teret poslodavca znatno smanjena.

Stopa privremene nesposobnosti za rad na teret HZZO-a postupno se smanjuje i iznosi 1,95 što predstavlja smanjenje (3,94 %) u odnosu na prethodnu godinu kada je iznosila 2,03 najvećim dijelom zbog smanjenja izostanaka zbog izolacije. U okviru stope izostanka s posla na teret HZZO-a, najveći udio od 71,28 % čine izostanci zbog bolesti, komplikacija u vezi trudnoće i poroda (18,46 %), izolacije (2,57 %) i njege člana obitelji (7,69 %).

Slijedom prethodno iznesenog, ukupna stopa privremene nesposobnosti za rad u 2022. godini (na teret poslodavca i na teret HZZO-a) iznosi 4,12 što znači da je veća 3,00 % u odnosu na 2021. godinu kada je iznosila 4,00.

Pregled pokazatelja privremene nesposobnosti za rad u 2022. godini u odnosu na 2021.

	2021.	2022.	Indeks
	1	2	3=2/1
Stopa privremene nesposobnosti za rad			
- ukupno	4,00	4,12	103,00
- na teret poslodavca	1,97	2,17	110,15
- na teret HZZO-a	2,03	1,95	96,06
Dani privremene nesposobnosti za rad			
- ukupno	20.166.464	21.658.752	107,40
- na teret poslodavca	9.935.747	11.389.975	114,64
- na teret HZZO-a	10.230.717	10.268.777	100,37
Prosjek trajanja privremene nesposobnosti za rad u danima			
- ukupno	15,32	13,23	86,36
- na teret poslodavca	9,61	8,39	87,30
- na teret HZZO-a	29,40	29,49	100,31
Zaposlenici odsutni zbog privremene nesposobnosti za rad (dnevni prosjek)			
- ukupno	64.430	69.197	107,40
- na teret poslodavca	31.744	36.390	114,64
- na teret HZZO-a	32.686	32.807	100,37

Prema osnovnim pokazateljima privremene nesposobnosti za rad preko 42 dana, čija se naknada isplaćuje na teret HZZO-a, proizlazi da je za ukupno 348.176 slučajeva i 10.268.777 dana, prosječno trajanje privremene nesposobnosti za rad bilo 29,49 dana što je gotovo jednak broj dana kao i 2021. godine. Prosječno trajanje privremene nesposobnosti za rad u danima na teret poslodavca iznosi prosječno 8,39 dana. U odnosu na 2021. godinu smanjeno je 12,7% zbog povećanog broja slučajeva u odnosu na broj dana izostanaka što je dovelo do smanjenja prosječnog trajanja izostanaka.

Ako promatramo ukupan broj dana privremene nesposobnosti za rad na teret HZZO-a u 2022. (10.268.777) u odnosu na 2021. (10.230.717), primjećujemo da je došlo do neznatnog broja povećanja ukupnog broja dana (0,37 %). No, u odnosu na 2021. godinu došlo je do promjene u strukturi uzroka izostanka. Tako je zbog bolesti, pratnje i njege člana obitelji zabilježeno 8,52 % više dana izostanaka (8.083.037 u 2022. u odnosu na 7.448.143 u 2021.), dok se smanjio broj dana izostanaka zbog komplikacija u vezi trudnoće i poroda 9,64% (1.899.271 u 2022. u odnosu na 2.072.581 u 2021.). Posebno je veliko smanjenje broja dana izostanaka od 59,65 % zbog izolacije (286.469 u 2022. u odnosu na 709.993 u 2021.) što je posljedica smirivanja pandemije bolesti COVID-19.

U sljedećoj tablici prikazana je struktura dnevno odsutnih s posla prema uzrocima privremene nesposobnosti za rad na teret HZZO-a.

Uzrok privremene nesposobnosti za rad	Dnevno privremeno nesposobni za rad		Indeks	Učešće	
	2021.	2022.		2021.	2022.
Bolest	21.567	22.914	106,24	65,98	69,84
Komplikacije u vezi trudnoće i poroda	6.622	6.068	91,63	20,26	18,49
Izolacija	2.268	915	40,34	6,94	2,79
Pratnja i njega člana obitelji	2.229	2.910	130,60	6,82	8,88
Ukupno	32.686	32.807	100,37	100,00	100,00

Iz gore navedenog proizlazi da je u 2022. godini dnevno privremeno nesposobnih za rad na teret HZZO-a bilo 32.807 osoba, uglavnom zbog bolesti (22.914 osoba ili 69,84 %), zatim zbog komplikacija u vezi trudnoće i poroda (6.068 osobe), njege člana obitelji i pratnje (2.910 osoba) te izolacije (915 osoba). Promatramo li ukupan broj dnevno odsutnih prema spolu, 62 % ili 20.381 čine žene u odnosu na 38 % ili 12.427 muškaraca. Razlog tome su izostanci zbog komplikacija u vezi trudnoće i poroda zbog čega dnevno s posla izostaje 6.068 žena te također zbog njege člana obitelji (2.373 žena u odnosu na 457 muškaraca), dok je broj dnevnih izostanaka zbog bolesti gotovo podjednak (11.389 žena i 11.524 muškaraca).

Na teret poslodavca, dnevno s posla zbog bolesti izostaje 36.390 osoba što je 14,64 % više u odnosu na prethodnu godinu kada je izostajalo 31.744 osoba te se može zaključiti da izostaje prosječno više osoba (zbog velikog broja oboljelih od bolesti COVID-19 u prvom kvartalu), ali je manji prosjek trajanja privremene nesposobnosti za rad.

Dnevno, zbog privremene nesposobnosti za rad prosječno ukupno izostaje 69.197 zaposlenika, što je 4,13 % od ukupnog broja aktivnih osiguranika.

Osnovni pokazatelji privremene nesposobnosti za rad po područnim službama iskazani su u sljedećem pregledu:

STOPA PRIVREMENE NESPOSOBNOSTI ZA RAD

I.-XII. 2022.

REGIONALNI URED / PODRUČNA SLUŽBA	AKTIVNI OSIGURANICI (PROSJEK)	DANI PRIVREMENE NESPOSOBNOSTI ZA RAD			DNEVNO PRIVREMENO NESPOSOBNI ZA RAD			STOPA PRIVREMENE NESPOSOBNOSTI ZA RAD		
		NA TERET PRAV. I FIZ. OSOBA	NA TERET HZZO	UKUPNO	NA TERET PRAV. I FIZ. OSOBA	NA TERET HZZO	UKUPNO	NA TERET PRAV. I FIZ. OSOBA	NA TERET HZZO	UKUPNO
1		2	3	4 = 2 + 3	5	6	7 = 5 + 6	8	9	10 = 8 + 9
BJELOVAR	40.452	255.075	227.980	483.055	815	728	1.543	2,01	1,80	3,81
ČAKOVEC	45.032	284.954	334.724	619.678	910	1.069	1.980	2,02	2,37	4,39
DUBROVNIK	51.238	266.205	233.368	499.573	850	746	1.596	1,66	1,46	3,12
GOSPIĆ	17.656	125.798	105.917	231.715	402	338	740	2,28	1,92	4,20
KARLOVAC	45.844	324.133	203.068	527.201	1.036	649	1.684	2,26	1,42	3,68
KOPRIVNICA	42.063	250.514	222.374	472.888	800	710	1.511	1,90	1,68	3,58
KRAPINA	54.305	414.990	320.740	735.730	1.326	1.025	2.351	2,44	1,89	4,33
OSIJEK	103.691	671.459	478.270	1.149.729	2.145	1.528	3.673	2,07	1,47	3,54
PAZIN	96.776	697.774	581.638	1.279.412	2.229	1.858	4.088	2,30	1,92	4,22
RIJEKA	119.933	873.553	841.810	1.715.363	2.791	2.689	5.480	2,33	2,25	4,58
SISAK	56.281	437.166	309.982	747.148	1.397	990	2.387	2,48	1,76	4,24
POŽEGA	24.836	142.309	122.968	265.277	455	393	848	1,83	1,58	3,41
SLAVONSKI BROD	49.414	282.281	226.589	508.870	902	724	1.626	1,83	1,47	3,30
SPLIT	177.159	1.263.175	1.097.881	2.361.056	4.036	3.508	7.543	2,28	1,99	4,27
ŠIBENIK	38.223	257.523	174.969	432.492	823	559	1.382	2,15	1,46	3,61
VARAŽDIN	72.964	479.504	449.494	928.998	1.532	1.436	2.968	2,10	1,97	4,07
VINKOVCI	53.483	319.326	256.375	575.701	1.020	819	1.839	1,91	1,53	3,44
VIROVITICA	26.989	138.441	141.385	279.826	442	452	894	1,64	1,67	3,31
ZADAR	66.437	443.536	304.718	748.254	1.417	974	2.391	2,13	1,46	3,59
ZAGREB	493.527	3.462.259	3.634.527	7.096.786	11.062	11.612	22.673	2,24	2,34	4,58
UKUPNO	1.676.302	11.389.975	10.268.777	21.658.752	36.390	32.807	69.197	2,17	1,95	4,12

Na temelju priznatih ozljeda na radu i profesionalnih bolesti od strane HZZO-a, evidentirano je 730.289 dana privremene nesposobnosti za rad (765.008 dana u 2021.). Prosječno dnevno po navedenoj osnovi s posla izostaje 2.333 zaposlenika, a stopa privremene nesposobnosti za rad iznosi 0,14 i u odnosu na 2021. godinu manja je 6,67%. Iznadprosječne stope izostanka s posla po ovoj osnovi evidentirane su u Zagrebu (0,18), Rijeci (0,17) Osijeku (0,15) i Čakovcu (0,15).

Kao što je već rečeno, ukupna stopa privremene nesposobnosti za rad u 2022. godini na nivou Republike Hrvatske iznosi 4,12. Po područnim službama evidentiran je raspon stope od 3,12 (PS Dubrovnik) do 4,58 (PS Rijeka i PS Zagreb).

Ako usporedimo ukupan broj dana privremene nesposobnosti za rad i broj aktivnih osiguranika, proizlazi da je svaki zaposlenik na razini Hrvatske tijekom 2022. godine bolovao prosječno 12,92 dana (12,5 dana u 2021.).

Najveći broj dana privremene nesposobnosti za rad po aktivnom osiguraniku iskazan je u PS Zagreb i iznosi prosječno 14,38 dana, zatim u PS Rijeka 14,30, PS Čakovec 13,76 i PS Krapina 13,55 dana.

Prema podacima o ukupnom broju dana privremene nesposobnosti za rad na teret HZZO-a i sredstvima za refundaciju, može se zaključiti da prosječni iznos naknade po danu iznosi 159,03 kn ili mjesečno 4.147,50 kn.

Prosječni iznos troška HZZO-a po danu za komplikacije u trudnoći iznosi 203,80 kn ili 5.315 kn mjesečno. Napominjemo da HZZO kod isplate naknade zbog privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti i zbog komplikacija u vezi trudnoće i poroda uplaćuje u II. stup za mirovinsko osiguranje za korisnika naknade.

Stopa privremene nesposobnosti za rad na teret HZZO-a u 2022. godini iznosila je 1,95 i različita je po granama djelatnostima što je vidljivo iz sljedećeg pregleda:

Djelatnost		Broj aktivnih osiguranika	Dnevno bolesni	Stopa privremene nesposobnosti za rad na teret HZZO-a
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	33.403	775	2,32
B	Rudarstvo i vađenje	1.175	17	1,49
C	Prerađivačka industrija	207.777	5.123	2,47
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom	21.148	226	1,07
E	Opskrba vodom: uklanjanje otpadnih voda, gosp. otpad.	28.380	873	3,08
F	Građevinarstvo	112.662	1.782	1,58
G	Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila	233.940	4.929	2,11
H	Prijevoz i skladištenje	74.326	1.672	2,25
I	Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluge hrane	81.757	1.293	1,58
J	Informacije i komunikacije	45.609	428	0,94
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	42.363	776	1,83
L	Poslovanje nekretninama	29.504	119	0,40
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	82.971	1.201	1,45
N	Administrativne, uslužne i pomoćne djelatnosti	46.926	784	1,67
O	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	113.076	2.586	2,29
P	Obrazovanje	124.381	2.526	2,03
Q	Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	106.358	3.325	3,13
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	29.289	577	1,97
S	Ostale uslužne djelatnosti	31.247	394	1,26
T	Djelatnosti kućanstva kao poslodavca;	15		
U	Djelatnosti izvan teritorijalnih organizacija	742	2	0,25
QQ	Nepoznata djelatnost	1.326	50	3,73
I	DJELATNOSTI PO ODJELJCIMA - UKUPNO	1.448.375	29.456	2,03
-	gospodarska djelatnost obrtnici i profesionalna djelatnost (djelatnost po odjeljcima članka 7. točka 6.)	93.846	1.410	1,50
-	zaposleni kod obrtnika i profesionalnih djelatnosti	112.719	1.931	1,71
-	osobe imenovane ili izabrane na stalne dužnosti u tijelima državne vlasti ili lokalne samouprave i ako za to primaju plaću (članak 7. točka 2.)	1.148	5	0,40
-	osobe s prebivalištem ili boravkom u RH zaposleni u inozemstvu kod stranog poslodavca (članak 7. točka 3.)	584	4	0,71
-	članovi uprave trgovačkih društava (članak 7. točka 4.)	1.111		0,00
-	Osobe koje obavljaju poljoprivrednu djelatnost kao jedino ili glavno zanimanje (članak 7. točka 8.)	10.784	1	0,01
-	svećenici i drugi vjerski službenici (članak 7. točka 9.)	1.579	1	0,04
-	osobe koje pružaju njegu i pomoć hrvatskim ratnim invalidima (članak 7. točka 20.)	391		
-	osobe kojima je priznata prava na status roditelja njegovatelja prema posebnom propisu (čl. 7. točka 25.)	5.765		
-	Članak 8			
II	OSTALO	227.927	3.351	1,47
	SVEUKUPNO	1.676.302	32.807	1,95

Najviša stopa privremene nesposobnosti za rad na teret HZZO-a iskazana je u djelatnosti Zdravstvene zaštite i socijalne skrbi u visini od 3,13 što predstavlja pad od 6,85 % (3,36 u 2021.). U ovoj djelatnosti zaposleno je prosječno 106.358 osoba, prosječno dnevno s posla izostaje 3.325 zaposlenika uz 1.040.786 dana privremene nesposobnosti za rad.

U djelatnosti Opskrba vodom: uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom iskazana je stopa privremene nesposobnosti za rad od 3,08 (2,71 u 2021.), zaposleno je 28.380 osiguranika, a prosječno dnevno s posla zbog bolesti izostaje 873 zaposlenika.

Od djelatnosti koje imaju stopu izostanaka s posla na teret HZZO-a veću od prosjeka Republike Hrvatske (1,95), a uz to i velik udio u aktivnim osiguranicima i broj dnevno bolesnih su prerađivačka industrija s 207.777 zaposlenih i 5.123 dnevno bolesnih te trgovina na veliko i malo sa 233.940 zaposlena i 4.929 dnevno bolesna zaposlenika.

Prema podacima Službe za kontrolu, ovlaštene djelatnici HZZO-a tijekom 2022. godine proveli su ukupno 9.494 redovnih i izvanrednih kontrola privremene nesposobnosti za rad (dalje u tekstu PNR), kao i kontrola PNR-a na zahtjev poslodavca pri ugovornim subjektima HZZO-a. Pritom su pregledali 35.873 osiguranika i naložili utvrđivanje prestanka 11.868 PNR-a ili 33 % kontroliranih PNR-a. Posebna povjerenstva za kontrolu PNR-a pregledala su 3.234 osiguranika i naložili utvrđivanje prestanka 1.206 PNR-a ili 33 % kontroliranih PNR-a.

Iz prethodno navedenog proizlazi da su ovlaštene djelatnici HZZO-a tijekom 2022. godine sveukupno pregledali 39.107 osiguranika te za 13.074 ili 33 % od ukupno pregledanih naložili utvrđivanje prestanka PNR-a.

7. OBVEZE

Na dan 31.12.2022. godine, ukupne obveze iskazane su u iznosu od 4.664.112.623 kn od čega su dospjele obveze 1.184.233.619 kn ili 25,39 %, a nedospjele 3.479.879.004 kn ili 74,61 % ukupnih obveza. Usporedbom ukupnih i dospjelih obveza na kraju 2022. godine s istim obvezama na početku godine, dospjele obveze povećane su za 55.786.432 kn, a ukupne su smanjene za 330.161.562 kn.

Dospjele obveze	31.12.2021.	31.12.2022.	Razlika
0	1	2	3
Zdravstvena zaštita obveznog zdravstvenog osiguranja	737.568.515	727.715.257	-9.853.258
Zdravstvena zaštita dopunskog zdravstvenog osiguranja	711.011	1.049.430	338.419
Novčane naknade	356.830.550	328.544.466	-28.286.084
Stručne službe OZO i DZO	15.936.544	14.135.505	-1.801.039
Beskamatni zajam od Državnog proračuna	17.400.567	112.788.961	95.388.394
Ukupno:	1.128.447.187	1.184.233.619	55.786.432

Iz prethodne tablice vidljivo je da na dan 31.12.2022., u strukturi dospjelih obveza najveći udio čine obveze za zdravstvenu zaštitu obveznog zdravstvenog osiguranja s iznosom od 727.715.257 kn i dopunskog zdravstvenog osiguranja od 1.049.430 kn što je ukupno 61,54 % svih dospjelih obveza s ukupnim smanjenjem od 9.514.839 kn. Obveze za novčane naknade, također su smanjene (za 28.286.084 kn) i iznose 328.544.466 kn zbog podmirenja dijela dospjelih obveza iz ranijih godina za refundaciju naknada korisnicima državnog proračuna vezano uz izostanke s posla zbog bolesti, ozljeda na radu, profesionalnih bolesti koje čine glavninu dospjelih obveza za naknade (312.477.443 kn).

U okviru dospjelih obveza za zdravstvenu zaštitu u obveznom zdravstvenom osiguranju, najveći dio čine dospjele obveze za lijekove na recepte u iznosu od 683.844.132 kn (686.034.609 kn na kraju 2021.) što je smanjenje u odnosu na stanje obveza u prethodnoj godini.

Kao što je već spomenuto, iako glavni generatori povećanja dospjelih obveza u ranijim godinama (kao što su obveze za lijekove na recepte i refundacija naknada prema proračunskim korisnicima) bilježe smanjenje u odnosu na 31.12.2021. godine, nakon podmirenja većeg dijela beskamatnog zajma u iznosu od 254.611.606 kn (planirani iznos u 2022. 350.000.000 kn), zbog preostale nepodmirene dospjele obveze za zajam u iznosu 95.388.394 kn, stanje dospjelih obveza HZZO-a je veće nego na kraju 2021. godine.

U strukturi nedospjelih obveza na kraju 2022., pored obveza za lijekove na recepte, ostale zdravstvene zaštite i naknada koje proizlaze iz redovne djelatnosti, značajan iznos odnosi se na preostalu obvezu povrata beskamatnog zajma u iznosu od 697.577.956 kn, odnosno ukupnog iznosa od 810.366.917 kn koji HZZO ima obvezu vratiti do kraja 2023. godine.

8. POTRAŽIVANJA

Ukupna potraživanja HZZO-a na dan 31. prosinca 2022. godine iznose 10.811.453.256 kn, od čega ispravak vrijednosti potraživanja iznosi 3.098.298.598 kn.

Naziv potraživanja	Iznos potraživanja (kn)
-depoziti, jamčevni polozi	3.651
-potraživanja od zaposlenih	21.499
-potraživanja za više plaćene poreze i doprinose	514.667
-potraživanja za predujmove	5.527.803.304
-dionice i udjeli u glavnici	43.674.810
-potraživanje za doprinose	2.791.687.964
-potraživanja za pomoći iz inozemstva	5.470
-potraživanja za prihode od imovine	11.209.553
-potraživanja za administrativne, upravne pristojbe	881.260.726
-potraživanja za premiju po policama osiguranja DZO	1.552.491.741
-ostala potraživanja	340.831
-potraživanja za kazne i upravne mjere	1.747.302
-potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	691.738
UKUPNA POTRAŽIVANJA	10.811.453.256

U strukturi ukupnih potraživanja najveći dio odnosi se na potraživanja za dane predujmove u javnom sektoru koja na dan 31.12.2022. iznose 5.527.803.304 kn što je povećanje 6,4 %.

Potraživanja za doprinose smanjena su 8,2 % u odnosu na 2021. i iznose 2.791.687.964 kn, dok potraživanja za premiju po policama Dopunskog zdravstvenog osiguranja iznose 1.552.491.741 kn koje je također smanjeno (5,7 %).

Ispravak vrijednosti potraživanja iznosi 3.098.298.598 kn, od čega se najveći dio odnosi na sporno naplative doprinose (2.254.984.610 kn), koji su knjiženi temeljem izvještaja Porezne uprave o stanju sporno naplativih dugovanja poreznih obveznika na dan 31. prosinca 2022. godine (Porezna uprava vodi analitiku potraživanja za doprinose) te na potraživanja za premiju po policama Dopunskog zdravstvenog osiguranja (838.583.086 kn) i potraživanja za ostale prihode (regresi, naknada štete i ostalo).

9. FINANCIJSKI REZULTAT

Iz prikazanih financijskih pokazatelja proizlazi za je Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje u razdoblju siječanj-prosinac 2022. godine ostvario ukupne prihode i primitke u iznosu od 33.877.681.662 kn i izvršio rashode i izdatke u ukupnom iznosu od 33.302.966.733 kn, temeljem čega je ostvaren višak prihoda u iznosu od 574.714.929 kn. Ovaj financijski rezultat predstavlja rezultat poslovanja obveznog i dopunskog zdravstvenog osiguranja, od čega se na dopunsko osiguranje odnosi višak prihoda od 6.588.960 kn. Višak prihoda dodaje se na preneseni višak prihoda i primitaka iz prethodnih godina koji iznosi 2.370.758.812 kn, iz čega proizlazi da višak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 2.945.473.741 kn.

Slijedom prethodno iznesenog, sukladno Pravilniku o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, iskazani višak prihoda s obzirom na modificirani način prikazivanja poslovnih događaja predstavlja razliku između naplaćenih prihoda i zaprimljenih računa u 2022. godini te u troškovima ne prikazuje stvarno doznačena sredstva bolničkim zdravstvenim ustanovama od strane HZZO-a. Naime, s obzirom na to da dobar dio bolničkih zdravstvenih ustanova nisu ispostavile dovoljno računa za izvršeni rad u ukupnom iznosu od 531.845.514 kn (kojima trebaju pokriti doznačene avanse za redovna i dodatna sredstva tijekom godine), HZZO nije mogao sva doznačena sredstva prikazati u rashodima te financijski rezultat iskazan po modificiranom načelu ne prikazuje stvarno utrošena sredstva, odnosno odliv sredstava tijekom promatrane godine.

10. ZAKLJUČAK

- Nastavak gospodarskog rasta i u 2022. godini, uz povećanje broja zaposlenih i rast bruto plaća, imao je pozitivan učinak na rast prihoda od doprinosa Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Međutim, početkom kalendarske godine (siječanj, veljača i dio ožujka) zbog višestrukog povećanja broja oboljelih od bolesti COVID-19 evidentirani su veći troškovi zdravstvene zaštite od planiranih, a posebice troškovi za cjepivo što je dovelo do zaostajanja u plaćanju dospjelih obveza HZZO-a za lijekove na recepte. Prvom Izmjenom i dopunom financijskog plana HZZO-a za 2022. godinu osigurana su dodatna sredstva iz proračuna u iznosu 1,5 mlrd. kuna, od čega je ubrzanim povlačenjem sredstava doznačeno 927 mil. za podmirenje obveza prema ljekarničkim ustanovama za lijekove na recepte čime su dospjele obveze svedene u dogovorene okvire što je održano do kraja godine. Tijekom godine, sukladno potpisanom Temeljnem kolektivnom ugovoru, vrijednost osnovice bruto plaće povećana je 4% (od 01. svibnja) i 6 % (od 1. listopada) zbog čega su u zdravstvenom sustavu korigirani bolnički limiti, a time i cijene zdravstvenih usluga na svim nivoima zdravstvene zaštite, što je pokriveno povećanim prihodima od doprinosa i povećanjem sredstava iz Državnog proračuna za 300 mil. kuna kroz drugu Izmjenu plana.

Ukupni prihodi i primici HZZO-a ostvareni su u iznosu od 33.877.681.662 kn, od čega su prihodi od doprinosa ostvareni u iznosu od 26.377.851.445 kn, što je 3.015.018.442 kn ili 12,91 % više u odnosu na ostvarenje u 2021. godini, uz napomenu da ako uzmemo u obzir stopu inflacije od 10,8 %, realna vrijednost povećanja je daleko manja. Prihodi od proračuna iznose 4.790.000.000 kn ili 29,74 % manje u odnosu na prethodnu godinu (6.818.005.710 kn) zbog toga što je u 2021. godini Ministarstvo financija preko HZZO-a doznačio dodatna sredstva bolnicama za podmirenje dospjelih obveza za lijekove i potrošni medicinski materijal. Prihodi po posebnim propisima veći su 4,03 % i iznose 2.691.547.600 kn.

Ostvarenim ukupnim prihodima pokriveni su troškovi zdravstvene zaštite obveznog osiguranja u iznosu od 28.028.173.851 kn, dopunskog osiguranja u iznosu od 1.301.778.366 kn, troškovi naknada od 3.265.058.557 kn, troškovi stručne službe u iznosu od 453.344.353 kn i otplata beskamatnog zajma u iznosu od 254.611.606 kn.

U okviru troškova zdravstvene zaštite najveći udio čini bolnička zdravstvena zaštita s iznosom od 11.386.605.341 kn ili 7,15 % više u odnosu na prethodnu godinu. Plaćanjem limita u 100 %-tnom iznosu, neovisno o izvršenju, doznačeno je 531,8 mil. kuna više sredstava nego je iskazano u troškovima zbog toga što bolnice (sukladno Pravilniku o proračunskom računovodstvu i računskom planu) nisu za sva dobivena sredstva ispostavile račune za izvršene zdravstvene usluge i HZZO ih nije mogao prikazati u troškovima. Sukladno Odluci Upravnog vijeća HZZO-a, ugovornim bolničkim zdravstvenim ustanovama koje su izvršile više od ugovorenog maksimalnog iznosa sredstava, HZZO je platio račune za izvršene zdravstvene usluge iznad ugovorenog iznosa u ukupnom iznosu od 70 mil. kuna. Troškovi specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u 2022. su smanjeni kao rezultat smanjenja dijela troškova zbog smanjenja broja oboljelih od bolesti COVID-19, a time i broja testiranja te praćenja provođenja epidemioloških mjera. U strukturi zdravstvene zaštite, najveći rast i dalje imaju troškovi iskazani na aktivnosti ostala zdravstvena zaštita, u okviru koje najveći generator potrošnje čine troškovi za cjepiva protiv COVID-19 s povećanjem od 30 % u odnosu na prethodnu godinu uz napomenu da je u 2022.godini provedeno avansno plaćanje od 73 mil. kuna što nije prikazano u troškovima.

Samo na troškove vezane uz COVID-19, u okviru ukupnih troškova zdravstvene zaštite i naknada u 2022. godini, odnosi se 2,297 mlrd. kuna (2,992 u 2021.) što je smanjenje u odnosu na prethodnu godinu po svim vrstama troškova osim u dijelu troškova cjepiva koji su porasli 30 % (sa 609 na 794 mil.kn). Na troškove zdravstvene zaštite vezane uz bolest COVID-19 odnosi se 1,303 mlrd. kuna, a iznos od 994 mil. kuna na ostale troškove (za naknade zbog izolacije, cjepiva protiv bolesti COVID-19, nabavu lijeka Veklury (remdesivir) i posebne nagrade zdravstvenim djelatnicima).

Iz prethodno opisanih financijskih pokazatelja proizlazi da je HZZO u 2022. godini uz ostvarene prihode u ukupnom iznosu od 33.877.681.662 kn i ukupnih rashoda i izdataka u iznosu od 33.302.966.733 kn temeljem ispostavljenih računa (zdravstvenih ustanova za izvršene usluge te troškova naknada, stručne službe i otplate zajma), ostvario višak prihoda od 574.714.929 kn (od čega se na dopunsko osiguranje odnosi višak prihoda od 6.588.960 kn), uz napomenu da u troškovima nisu sadržana doznačena avansna plaćanja bolničkim zdravstvenim ustanovama u iznosu od 531,8 mil. kuna.

- Trend rasta broja aktivnih osiguranika proporcionalno povećanju gospodarskih aktivnosti uz pad prosječnog broja svih ostalih kategorija osiguranja, dovelo je do minimalnog rasta ukupnog broja osiguranika te je evidentirano prosječno 4.148.849 osiguranih osoba što je 758 osoba više u odnosu na prethodnu godinu. U strukturi ukupno osiguranih osoba, prosječan broj aktivnih osiguranika povećao se 3,92 % te je u odnosu prethodnu godinu 63.212 osoba više ili ukupno 1.676.302 aktivnih osiguranika (1.613.090 u 2021.). Povećanje broja aktivnih osiguranika i smanjenje ostalih kategorija osiguranika je dobar trend, budući da time HZZO ostvaruje veće prihode od doprinosa i time financira zdravstvenu zaštitu svih kategorija osiguranih osoba.
- Ukupna stopa privremene nesposobnosti za rad iznosi 4,12 (4,00 u 2021.) što predstavlja povećanje zbog utjecaja velikog broja oboljelih od bolesti COVID-19 u siječnju i veljači koji ulaze u prosjek cijelog razdoblja. Zbog toga u strukturi ukupne stope najveće povećanje bilježi stopa privremene nesposobnosti za rad na teret poslodavca i iznosi 2,17 ili 10,15 % više od stope iskazane u prethodnoj godini kada je iznosila 1,97. Stopa privremene nesposobnosti za rad na teret HZZO-a iskazana je u stopi od 1,95 (u istom razdoblju prethodne godine iznosila je 2,03) i bilježi smanjenje uglavnom zbog smanjenog broja izolacija. Prosječno dnevno izostaje 69.197 zaposlenika (64.430 u 2021.g.) od čega 36.390 na teret poslodavca, a 32.807 na teret HZZO-a. Stopa privremene nesposobnosti za rad zbog ozljede na radu i profesionalnih bolesti u 2022. godini iznosi 0,14 (0,15 u 2021. godini).
- Povoljniji uvjeti financijskog poslovanja HZZO-a tijekom 2022. godine odrazili su se i na stanje ukupnih i dospjelih obveza HZZO-a na kraju godine. Tako su na 31.12.2022. godine ukupne obveze iznosile 4.664.112.623 kn, a dospjele 1.184.233.619 kn. Usporedbom s istim obvezama na početku godine, ukupne obveze smanjene su za 330.161.562 kn, a dospjele povećane 55.786.432 kn. U strukturi dospjelih obveza, najveća stavka odnosi se na obveze za lijekove na recepte u iznosu od 683.844.132 kn što je blago smanjenje u odnosu na početak godine. Iako su dospjele obveze za zdravstvenu zaštitu i naknade smanjene, povećanje dospjelih obveza nastao je zbog preostalog dijela dospjelog, a neplaćenog iznosa beskamatnog zajma planiranog u 2022. godini.